

Regeringens proposition

2003/04:152

Anpassningar med anledning av en ny statlig myndighet för socialförsäkringens administration

Prop.
2003/04:152

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 19 maj 2004

Göran Persson

Lars Engqvist
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till ändringar i nu gällande lagstiftning och förslag till ny lagstiftning. Förslagen är en konsekvens av att regeringen i propositionen En ny statlig myndighet för socialförsäkringens administration (prop. 2003/04:69) föreslagit att den nuvarande socialförsäkringsadministrationen med 21 allmänna försäkringskassor och Riksförsäkringsverket skall avvecklas den 31 december 2004 och att en ny statlig myndighet för denna administration inrättas den 1 januari 2005. Riksdagen har antagit regeringens förslag (bet. 2003/04:SfU13, rskr. 2003/04:210). Den nya myndigheten kommer att heta Försäkringskassan.

Försäkringsdelegationer skall inrättas i varje län. Utöver att bevaka att Försäkringskassans verksamhet bedrivs effektivt med god service beslutar försäkringsdelegationerna i frågor om regional finansiell samverkan mellan myndigheter m.fl. Socialförsäkringsnämnderna skall finnas kvar som beslutande organ och ha beslutanderätt i samma frågor som i dag. Nämndledamöterna skall utses av försäkringsdelegationerna.

Ett allmänt ombud föreslås bli inrättat hos den nya Försäkringskassan. Det allmänna ombudet skall kunna överklaga Försäkringskassans beslut hos allmän förvaltningsdomstol. Det allmänna ombudet utses av regeringen. Försäkringskassan företräder dock det allmänna som den enskildes motpart i allmän förvaltningsdomstol när det bara är den enskilde som överklagar Försäkringskassans beslut.

Övergångsfrågor med anledning av den nuvarande socialförsäkringsadministrationens avveckling och inrättandet av den nya administrationen, regleras i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan och i övergångsbestämmelserna till 18 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring. Det gäller dels frågor om förfarandet med fonder, stiftelser och fastigheter m.m. som förvaltas eller ägs av de allmänna för-

säkringskassorna, dels frågor om ärendehanteringens övergång från den gamla administrationen till den nya. Prop. 2003/04:152

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2005, när den nya Försäkringskassan börjar sin verksamhet.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	10
2	Lagtext.....	13
2.1	Förslag till lag om allmänt ombud hos Försäkringskassan.....	13
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan.....	14
2.3	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799).....	16
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	19
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:275) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	56
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring.....	57
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	63
2.8	Förslag till lag om ändring i brottsbalken.....	84
2.9	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)...	85
2.10	Förslag till lag om ändring i arkivlagen (1990:782).....	88
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	89
2.12	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	95
2.13	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	97
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen (1999:1229).....	100
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäk- ringens administration.....	101
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och landsting.....	104
2.17	Förslag till lag om upphävande av lagen (1961:263) om överflyttande på riksförsäkringsverket av de uppgifter och befogenheter, som tillkommer riksförsäkringsanstalten och pensionsstyrelsen.....	109
2.18	Förslag till lag om upphävande av lagen (1962:401) om förvaltningen av de allmänna försäkringskassornas fonder för den obligatoriska och den frivilliga sjukförsäkringen.....	110
2.19	Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken.....	111
2.20	Förslag till lag om ändring i föräldrabalken.....	112
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i utsökningsbalken.....	113

2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag.....	114
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1957:684) om betalningsväsendet under krigsförhållanden.....	119
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor	120
2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkesskadelivräntor m.m.	121
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.....	122
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor	123
2.28	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	124
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m.m.	125
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare.....	126
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd	127
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän.....	128
2.33	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:1310) om offentliga funktionärers rätt till gottgörelse för rättegångskostnad i vissa mål m.m.	129
2.34	Förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670)	130
2.35	Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)	131
2.36	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara.....	133
2.37	Förslag till lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125).....	136
2.38	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag	138
2.39	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bilstöd till handikappade..	140
2.40	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn.....	142
2.41	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård	144
2.42	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare	147
2.43	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:569) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.....	150
2.44	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn	152
2.45	Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481).....	153
2.46	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1488)	

	om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret	154
2.47	Förslag till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497)	156
2.48	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader	157
2.49	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	159
2.50	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning	160
2.51	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag	165
2.52	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd	171
2.53	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning	179
2.54	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik	180
2.55	Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684)	181
2.56	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning	182
2.57	Förslag till lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334)	183
2.58	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt	184
2.59	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	185
2.60	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:284) om handläggningen av ärenden om yrkesskadeförsäkring m.m.	186
2.61	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension	187
2.62	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift	188
2.63	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension	190
2.64	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag	195
2.65	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten	197
2.66	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1755) om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning	198
2.67	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet	199
2.68	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:568) om utlandsstyrkan inom Försvarmakten	201
2.69	Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)	202

2.70	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).....	203
2.71	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.....	205
2.72	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).....	211
2.73	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	213
2.74	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).....	215
2.75	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.....	217
2.76	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd.....	221
2.77	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna	223
2.78	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:208) om ändring i lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	225
2.79	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:221) om konvention om social trygghet mellan Sverige och Kanada.....	226
2.80	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	227
2.81	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:624) om rekryteringsbidrag till vuxenstuderande	228
2.82	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1217) om fortsatt lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst i vissa fall.....	229
2.83	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration	231
2.84	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om samtjänst vid medborgarkontor.....	232
2.85	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd	233
2.86	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	235
3	Ärendet och dess beredning.....	236
4	Organisatoriska frågor	237
4.1	Allmänt	237
4.2	Försäkringsdelegationer	238
4.3	Socialförsäkringsnämnder.....	240
5	Processuella frågor	241
5.1	Allmänt ombud och företrädare för det allmänna.....	241
5.2	Forumregler.....	244

6	Sekretessfrågor m.m.	248	Prop. 2003/04:152
7	Övergångsfrågor	254	
7.1	Verksamhetsövergången	254	
7.2	Fonder, stiftelser och fastigheter	256	
7.3	Följdändringar i övriga lagar m.m.	259	
8	Konsekvenser av förslagen.....	260	
9	Författningskommentar	261	
9.1	Förslaget till lag om allmänt ombud hos Försäkringskassan	262	
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan.....	263	
9.3	Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799).....	265	
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	266	
9.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:275) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	273	
9.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring	273	
9.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	274	
9.8	Förslaget till lag om ändring i brottsbalken	276	
9.9	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	277	
9.10	Förslaget till lag om ändring i arkivlagen (1990:782)	277	
9.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	277	
9.12	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	278	
9.13	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	278	
9.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen (1999:1229).....	279	
9.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialför- säkringens administration	279	
9.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och landsting	279	
9.19	Förslaget till lag om ändring i äktenskapsbalken.....	280	
9.20	Förslaget till lag om ändring i föräldrabalken.....	280	
9.21	Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken.....	280	
9.22	Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag.....	281	
9.25	Förslaget till lag om ändring i lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkesskadelivräntor m.m.	281	
9.27	Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor	282	

9.28	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	282
9.30	Förslaget till lag om ändring i lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare.....	282
9.32	Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän.....	282
9.33	Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:1310) om offentliga funktionärers rätt till gottgörelse för rättegångskostnad i vissa mål m.m.	283
9.34	Förslaget till lag om ändring i namnlagen (1982:670)....	283
9.35	Förslaget till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)	283
9.38	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag.....	283
9.39	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:360) om handläggning av ärenden om bilstöd till handikappade	284
9.40	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn	284
9.41	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård	285
9.42	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare	285
9.44	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn	286
9.46	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret.....	286
9.47	Förslaget till lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497).....	287
9.48	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader	287
9.50	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning.....	287
9.51	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag	288
9.52	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd	289
9.56	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning	289
9.60	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:284) om handläggningen av ärenden om yrkesskade-försäkring m.m.....	289
9.63	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension	290
9.64	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag	290
9.67	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkrings-området	291

		Prop. 2003/04:152
9.71	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.....	291
9.75	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.....	292
9.76	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd.....	292
9.77	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna	293
9.79	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:221) om konvention om social trygghet mellan Sverige och Kanada.....	293
9.82	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1217) om fortsatt lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst i vissa fall.....	293
9.85	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd	294
Bilaga 1	Förteckning över remissinstanser som avgett yttrande angående slutbetänkandet Försäkringskassan Den nya myndigheten (SOU 2003:106).....	295
Bilaga 2	Lagrådsremissens lagförslag	296
Bilaga 3	Lagrådets yttrande.....	394
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 19 maj 2004	400

Regeringen föreslår att riksdagen
antar regeringens förslag till

1. lag om allmänt ombud hos Försäkringskassan,
2. lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan,
3. lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799),
4. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
5. lag om ändring i lagen (2004:275) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
6. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
7. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
8. lag om ändring i brottsbalken,
9. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
10. lag om ändring i arkivlagen (1990:782),
11. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
12. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
13. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
14. lag om ändring i lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen (1999:1229),
15. lag om ändring i lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration,
16. lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och landsting,
17. lag om upphävande av lagen (1961:263) om överflyttande på riksförsäkringsverket av de uppgifter och befogenheter, som tillkommer riksförsäkringsanstalten och pensionsstyrelsen,
18. lag om upphävande av lagen (1962:401) om förvaltningen av de allmänna försäkringskassornas fonder för den obligatoriska och den frivilliga sjukförsäkringen,
19. lag om ändring i äktenskapsbalken,
20. lag om ändring i föräldrabalken,
21. lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i utsökningsbalken,
22. lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag,
23. lag om ändring i lagen (1957:684) om betalningsväsendet under krigsförhållanden,
24. lag om ändring i lagen (1967:663) om tillägg till vissa trafiklivräntor,
25. lag om ändring i lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkeskadeförsäkring m.m.,
26. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
27. lag om ändring i lagen (1973:214) om tillägg till vissa ansvarslivräntor,
28. lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.,
29. lag om ändring i lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m.m.,

30. lag om ändring i lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare, Prop. 2003/04:152
31. lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd,
32. lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjö-
män,
33. lag om ändring i lagen (1981:1310) om offentliga funktionärers
rätt till gottgörelse för rättegångskostnad i vissa mål m.m.,
34. lag om ändring i namnlagen (1982:670),
35. lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
36. lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet
under krig och krigsfara,
37. lag om ändring i tandvårdslagen (1985:125),
38. lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag,
39. lag om ändring i lagen (1988:360) om handläggning av ärenden
om bilstöd till handikappade,
40. lag om ändring i lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av ut-
ländska barn,
41. lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för
närståendevård,
42. lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare,
43. lag om ändring i lagen (1990:569) om särskild löneskatt på vissa
förvärvsinkomster,
44. lag om ändring i lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till
ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn,
45. lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481),
46. lag om ändring i lagen (1991:1488) om handläggning av vissa
ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret,
47. lag om ändring i lönegarantilagen (1992:497),
48. lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semes-
terlönekostnader,
49. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa
funktionshindrade,
50. lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning,
51. lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
52. lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd,
53. lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning,
54. lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnas-
tik,
55. lag om ändring i postlagen (1993:1684),
56. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
57. lag om ändring i skuldsaneringslagen (1994:334),
58. lag om ändring i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt,
59. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
60. lag om ändring i lagen (1998:284) om handläggningen av ärenden
om yrkesskedeförsäkring m.m.,
61. lag om ändring i lagen (1998:675) om införande av lagen
(1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
62. lag om ändring i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift,
63. lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension,
64. lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och
vårdbidrag,

65. lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten,
66. lag om ändring i lagen (1998:1755) om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning,
67. lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet,
68. lag om ändring i lagen (1999:568) om utlandsstyrkan inom Försvarsmakten,
69. lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395),
70. lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder),
71. lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,
72. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
73. lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter,
74. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
75. lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.,
76. lag om ändring i lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd,
77. lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna,
78. lag om ändring i lagen (2002:208) om ändring i lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
79. lag om ändring i lagen (2002:221) om konvention om social trygghet mellan Sverige och Kanada,
80. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
81. lag om ändring i lagen (2002:624) om rekryteringsbidrag till vuxenstuderande,
82. lag om ändring i lagen (2003:1217) om fortsatt lokal försöksverksamhet med finansiell samordning mellan socialförsäkring, hälso- och sjukvård och socialtjänst i vissa fall,
83. lag om ändring i lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration,
84. lag om ändring i lagen (2004:000) om samtjänst vid medborgarkontor,
85. lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd och
86. lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om allmänt ombud hos Försäkringskassan

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Hos Försäkringskassan skall det finnas ett allmänt ombud som utses av regeringen.

2 § Om det allmänna ombudet har överklagat ett beslut av Försäkringskassan, förs det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

3 § Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.
 2. Det allmänna ombudet skall överta Riksförsäkringsverkets talan i ärenden där verket har överklagat beslut av en allmän försäkringskassa.
 3. Det allmänna ombudet får överklaga ett beslut som en allmän försäkringskassa har meddelat före den 1 januari 2005. Det allmänna ombudets överklagande skall därvid ha inkommit inom den tid som skulle ha gällt, om Riksförsäkringsverket fortfarande hade varit behörigt att överklaga beslutet.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan

dels att 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas två nya paragrafer, 3 och 4 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter i en socialförsäkringsnämnd som före utgången av år 2004 har utsetts av en allmän försäkringskassas styrelse skall ha samma funktion i en socialförsäkringsnämnd vid Försäkringskassan under återstoden av sin mandattid.

2 §

Ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter i en socialförsäkringsnämnd som före utgången av år 2004 har utsetts av en allmän försäkringskassas styrelse skall ha samma funktion i en socialförsäkringsnämnd vid Försäkringskassan under återstoden av sin mandattid, *om inte annat följer av bestämmelserna i 18 kap. 32 och 34 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring i deras lydelse före den 1 januari 2005. Vad som där föreskrivs om styrelsen skall i stället gälla försäkringsdelegation.*

3 §

Ärenden som enligt lag eller annan författning eller enligt beslut av regeringen handläggs av Riksförsäkringsverket eller de allmänna försäkringskassorna skall från och med den 1 januari 2005 handläggas av Försäkringskassan.

En ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift som har lämnats till en allmän försäkringskassa, skall anses ha kommit in till Försäkringskassan den dag som den kom in till den allmänna försäkringskassan.

Beslut som har fattats av Riksförsäkringsverket eller en allmän försäkringskassa före utgången av år 2004 gäller till den tidpunkt som anges i beslutet eller till dess Försäkringskassan med stöd av lag eller annan författning beslutar annat.

4 §

Staten övertar den 1 januari 2005 de allmänna försäkringskassornas fasta egendom, penningmedel, rättigheter och andra tillgångar. Staten övertar samtidigt ansvaret för de allmänna försäkringskassornas förbindelser och övriga åtaganden.

En stiftelse som vid utgången av år 2004 förvaltas av en allmän försäkringskassa skall från och med den 1 januari 2005 förvaltas av Försäkringskassan. En allmän försäkringskassas behörighet att utse en styrelseledamot i en stiftelse skall övertas av Försäkringskassan.

Bestämmelserna i första stycket om statens övertagande av de allmänna försäkringskassornas förbindelser och övriga åtaganden har inte tillämpning på förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

2.3 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringslagen (1999:799)¹ dels att 5 kap. 4–6 §§ skall upphöra att gälla, dels att rubrikerna närmast före 5 kap. 1, 4 och 7 §§ skall utgå, dels att 3 kap. 1 och 4 §§, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 1–3 och 7 §§ samt rubriken till 5 kap. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §²

Den som är bosatt i Sverige är försäkrad för följande förmåner som anges i lagen (1962:381) om allmän försäkring:

1. ersättning för sjukvård m.m. enligt 2 kap. i fråga om förmåner som beslutas av <i>de allmänna försäkringskassorna</i> ,	1. ersättning för sjukvård m.m. enligt 2 kap. i fråga om förmåner som beslutas av <i>Försäkringskassan</i> ,
2. föräldrapenning på lägstanivå och grundnivå,	
3. sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning, samt	
4. rehabilitering och särskilt bidrag enligt 22 kap. i fråga om förmåner som beslutas av <i>de allmänna försäkringskassorna</i> .	4. rehabilitering och särskilt bidrag enligt 22 kap. i fråga om förmåner som beslutas av <i>Försäkringskassan</i> .

4 §³

Den som arbetar i Sverige är försäkrad för följande förmåner enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring:

1. sjukpenning och havandeskapspenning,	
2. föräldrapenning över lägstanivå och tillfällig föräldrapenning,	
3. inkomstrelaterad sjukersättning och inkomstrelaterad aktivitetsersättning, samt	
4. rehabilitering och rehabiliteringsersättning enligt 22 kap. i fråga om förmåner som beslutas av <i>de allmänna försäkringskassorna</i> .	4. rehabilitering och rehabiliteringsersättning enligt 22 kap. i fråga om förmåner som beslutas av <i>Försäkringskassan</i>

4 kap.

4 §

Har rätten till en bosättningsbaserad förmån upphört med tillämpning av bestämmelserna om	Har rätten till en bosättningsbaserad förmån upphört med tillämpning av bestämmelserna om
---	---

¹ Senaste lydelse av
5 kap. 5 § 2001:1121
5 kap. 5 a § 2000:788
5 kap. 6 § 2001:1121.

² Senaste lydelse 2001:1109.

³ Senaste lydelse 2001:1109.

bosättning i 2 kap. eller bestämmelserna om utlandsvistelse i 1-3 §§, får förmånen efter ansökan hos *försäkringskassan* fortsätta att utges om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt att dra in förmånen.

bosättning i 2 kap. eller bestämmelserna om utlandsvistelse i 1-3 §§, får förmånen efter ansökan hos *Försäkringskassan* fortsätta att utges om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt att dra in förmånen.

5 §⁴

För tid då en försäkrad vistas utomlands får förmåner vid sjukdom, handvård, tillfällig vård av barn och rehabilitering enligt 3 kap. 4 § 1, 2 och 4 endast utges i följande fall:

1. om ett ersättningsfall inträffar utomlands medan den försäkrade där utför sådant arbete som skall anses som arbete i Sverige enligt 2 kap.,
2. om *försäkringskassan* medger att den försäkrade reser till utlandet.

2. om *Försäkringskassan* medger att den försäkrade reser till utlandet.

6 §⁵

Förmåner och skadeersättningar enligt 3 kap. 4 § 3 samt 5 § 1, 3 och 4 utges för tid då den försäkrade vistas utomlands så länge rätten till förmånen består. Detta gäller också i fråga om föräldrapenning över lägstanivå enligt 3 kap. 4 § 2,

1. om barnet är bosatt i Sverige, eller
2. om *försäkringskassan* medger det, när ett barn hämtas i samband med adoption.

2. om *Försäkringskassan* medger det, när ett barn hämtas i samband med adoption.

5 kap. Anmälan och handläggning av ärenden

5 kap. Anmälan, m.m.

1 §

Den som bosätter sig i Sverige och som inte är folkbokförd här skall anmäla sig till *den försäkringskassa som avses i 4 §*. Bosättningsbaserade förmåner enligt 3 kap. 1 och 2 §§ får inte utges för längre tid tillbaka än tre månader före den månad då anmälan gjordes eller *försäkringskassan* på annat sätt fick kännedom om bosättningen.

Den som avses i 2 kap. 2 § första stycket och som inte är folkbokförd här skall anmäla sig till

Den som bosätter sig i Sverige och som inte är folkbokförd här skall anmäla sig till *Försäkringskassan*. Bosättningsbaserade förmåner enligt 3 kap. 1 och 2 §§ får inte utges för längre tid tillbaka än tre månader före den månad då anmälan gjordes eller *Försäkringskassan* på annat sätt fick kännedom om bosättningen.

Den som avses i 2 kap. 2 § första stycket och som inte är folkbokförd här skall anmäla sig till

⁴ Lydelse enligt prop. 2003/04:96, bet. 2003/04:SfU14.

⁵ Senaste lydelse 2001:1109.

2 §

Arbetsbaserade förmåner enligt 3 kap. 4 § samt 5 § 2 och 3 får inte utges för längre tid tillbaka än tre månader före den månad då försäkringskassan fick kännedom om arbetet.

En anmälan om arbete i Sverige som görs av den som arbetar här utan att vara bosatt i landet skall lämnas till den försäkringskassa som avses i 5 §.

Arbetsbaserade förmåner enligt 3 kap. 4 § samt 5 § 2 och 3 får inte utges för längre tid tillbaka än tre månader före den månad då Försäkringskassan fick kännedom om arbetet.

En anmälan om arbete i Sverige som görs av den som arbetar här utan att vara bosatt i landet skall lämnas till Försäkringskassan.

3 §

Den som lämnar Sverige för en tid som kan antas ha betydelse för rätten till förmåner enligt 2 eller 4 kap. skall anmäla detta till den försäkringskassa som avses i 4–6 §§.

Den som lämnar Sverige för en tid som kan antas ha betydelse för rätten till förmåner enligt 2 eller 4 kap. skall anmäla detta till Försäkringskassan.

7 §

Vid tillämpningen av denna lag skall följande bestämmelser i lagen (1962:381) om allmän försäkring tillämpas:

18 kap. 46 och 47 §§ om Riksförsäkringsverkets tillsyn,

20 kap. 2 a § om provisoriskt beslut,

20 kap. 4 § om återbetalning,

20 kap. 8 § om uppgiftsskyldighet för den enskilde,

20 kap. 9 § om uppgiftsskyldighet för myndigheter och arbetsgivare m.fl.,

20 kap. 10 § om omprövning av en försäkringskassas beslut,

20 kap. 10 § om omprövning av Försäkringskassans beslut,

20 kap. 10 a § om ändring av en försäkringskassas beslut, och

20 kap. 10 a § om ändring av Försäkringskassans beslut, och

20 kap. 11–13 §§ om överklagande av beslut m.m.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. Vid tillämpning av bestämmelserna i 5 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket om tid för vilken utbetalning av förmåner kan ske skall beaktas även tid under vilken den allmänna försäkringskassan har haft kännedom om bosättningen respektive arbetet.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹

dels att 2 kap. 10 § och 22 kap. 17 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 3 §, 2 kap. 3–3 b, 7 och 9 §§, 3 kap. 2, 2 b, 4 b, 5, 6, 7 b, 8, 8 a, 9 a, 10 a, 11, 13, 14, 16 och 17 §§, 4 kap. 3, 6, 9, 11, 15 och 18 §§, 7 kap. 3 b och 5 §§, 8 kap. 8 §, 16 kap. 1, 8, 16 och 21 §§, 17 kap. 1 och 2 §§, 19 kap. 2 §, 20 kap. 2 a–4 a, 6, 8–13 a och 16 §§, 21 kap. 2 § samt 22 kap. 3, 6, 11 och 16 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 20 kap. 11 a §, samt ett nytt kapitel, 18 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §²

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som är försäkrad enligt denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och om *handläggning av ärenden*, m.m.

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som är försäkrad enligt denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och om *anmälan*, m.m.

2 kap.

3 §³

Ersättning för *tandvård* lämnas om vården ges vid en folktandvårdsklinik, en högskola där odontologisk utbildning och forskning bedrivs eller annars genom det allmännas försorg. Ersättning lämnas också om vården ges hos en enskild näringsidkare, ett bolag eller en annan juridisk person, under förutsättning att vårdgivaren är uppförd på en förteckning som upprättats av *den allmänna försäkringskassan*.

Ersättning för *tandvård* lämnas om vården ges vid en folktandvårdsklinik, en högskola där odontologisk utbildning och forskning bedrivs eller annars genom det allmännas försorg. Ersättning lämnas också om vården ges hos en enskild näringsidkare, ett bolag eller en annan juridisk person, under förutsättning att vårdgivaren är uppförd på en förteckning som upprättats av *Försäkringskassan*.

För att bli uppförd på en förteckning enligt första stycket skall vårdgivaren antingen själv vara legitimerad tandläkare eller legitimerad tand-

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Senaste lydelse av

2 kap. 10 § 2002:220

22 kap. 17 § 1999:800.

² Senaste lydelse 1999:800.

³ Senaste lydelse 2003:360.

hygienist eller ha tillgång till en eller flera legitimerade tandläkare eller tandhygienister. Vidare krävs att vårdgivaren har F-skattsedel.

Ersättning lämnas enligt grunder som regeringen fastställer. Ersättning lämnas endast om tandvården utförts av en legitimerad tandläkare eller legitimerad tandhygienist som inte har fyllt 70 år. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får medge undantag från denna åldersgräns.

Ersättning lämnas inte för tandvård åt en försäkrad som fyller högst 19 år under det år då vården ges. Om avgiftsfri tandvård åt sådan försäkrad föreskrivs i tandvårdslagen (1985:125).

3 a §⁴

En vårdgivare som avser att ge tandvård i enskild verksamhet mot ersättning enligt denna lag skall skriftligen anmäla detta till *den allmänna försäkringskassa inom vars område verksamheten skall bedrivas*.

Om vårdgivaren uppfyller de krav som anges i 3 § andra stycket, skall *försäkringskassan* föra upp vårdgivaren på den förteckning som avses i 3 § första stycket.

En vårdgivare som avser att ge tandvård i enskild verksamhet mot ersättning enligt denna lag skall skriftligen anmäla detta till *Försäkringskassan*.

Om vårdgivaren uppfyller de krav som anges i 3 § andra stycket, skall *Försäkringskassan* föra upp vårdgivaren på den förteckning som avses i 3 § första stycket.

3 b §⁵

Om en vårdgivare som har förts upp på förteckningen hos *en allmän försäkringskassa* avser att upphöra med sin verksamhet eller att flytta verksamheten *till en annan försäkringskassas område* eller *av annan anledning* vill föras av från förteckningen, skall vårdgivaren anmäla detta till *försäkringskassan* senast tre månader i förväg.

En vårdgivare som har upphört att ge tandvård i enskild verksamhet *eller har flyttat sin verksamhet från försäkringskassans område* eller som inte längre uppfyller de krav som anges i 3 § andra stycket skall föras av från förteckningen genom beslut av *försäkringskassan*. Detsamma gäller om vårdgivaren inte har påbörjat verksamheten senast sex månader efter

Om en vårdgivare som har förts upp på förteckningen hos *Försäkringskassan* avser att upphöra med sin verksamhet eller att flytta verksamheten eller vill föras av från förteckningen, skall vårdgivaren anmäla detta till *Försäkringskassan* senast tre månader i förväg.

En vårdgivare som har upphört att ge tandvård i enskild verksamhet eller som inte längre uppfyller de krav som anges i 3 § andra stycket skall föras av från förteckningen genom beslut av *Försäkringskassan*. Detsamma gäller om vårdgivaren inte har påbörjat verksamheten senast sex månader efter anmälan enligt 3 a §.

⁴ Senaste lydelse 1998:553.

⁵ Senaste lydelse 1998:553.

7 §⁶

Arbetsgivare för sjöman får vid en sjömans sjukdom ersättning enligt bestämmelserna i denna lag från *den allmänna försäkringskassan* för sina kostnader enligt sjömanslagen (1973:282) för

1. öppen hälso- och sjukvård, utom sådan som ges av husläkare, om vården anordnas av staten, ett landsting eller en kommun som inte tillhör ett landsting,
2. tandvård enligt 3 §, eller
3. sjukhusvård enligt 4 §.

Arbetsgivare för sjöman får vid en sjömans sjukdom ersättning enligt bestämmelserna i denna lag från *Försäkringskassan* för sina kostnader enligt sjömanslagen (1973:282) för

9 §

Ersättning för sjukvård utom riket utgår endast i den utsträckning regeringen föreskriver.

Har arbetsgivare för sjöman jämlikt sjömanslagen (1973:282) haft att för sjömans sjukvård utom riket vidkännas kostnad, som omfattas av föreskrifter meddelade med stöd av första stycket, äger han från *allmän försäkringskassa* i den ordning regeringen bestämmer erhålla gottgörelse för kostnaden enligt nämnda föreskrifter.

Har genom utrikesförvaltningens försorg åt försäkrad lämnats ekonomiskt bistånd avseende sjukvård utom riket, äger utrikesförvaltningen från *allmän försäkringskassa* erhålla gottgörelse därför enligt vad i andra stycket sägs.

Har arbetsgivare för sjöman jämlikt sjömanslagen (1973:282) haft att för sjömans sjukvård utom riket vidkännas kostnad, som omfattas av föreskrifter meddelade med stöd av första stycket, äger han från *Försäkringskassan* i den ordning regeringen bestämmer erhålla gottgörelse för kostnaden enligt nämnda föreskrifter.

Har genom utrikesförvaltningens försorg åt försäkrad lämnats ekonomiskt bistånd avseende sjukvård utom riket, äger utrikesförvaltningen från *Försäkringskassan* erhålla gottgörelse därför enligt vad i andra stycket sägs.

3 kap.2 §⁷

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete här i landet, antingen såsom arbetstagar i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*). Som inkomst av anställning eller in-

Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete här i landet, antingen såsom arbetstagar i allmän eller enskild tjänst (*inkomst av anställning*) eller på annan grund (*inkomst av annat förvärvsarbete*). Som inkomst av anställning eller in-

⁶ Senaste lydelse 1994:746.

⁷ Senaste lydelse 2000:983.

komst av annat förvärvsarbete räknas inte inkomst som avses i 10 kap. 3 § 1–3 inkomstskattelagen (1999:1229) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbets-skada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av *försäkringskassan*. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från sådan inkomst av anställning och annat förvärvsarbete som överstiger sju och en halv gånger prisbasbeloppet. Det belopp som sålunda skall undantas skall i första hand räknas av från inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning för utfört arbete i annan form än pension räknas som inkomst av anställning, såvida ersättningen under ett år uppgår till minst 1 000 kronor, även om mottagaren inte är anställd hos den som utger ersättningen. I nu angivna fall skall den som utför arbetet anses såsom arbetstagare och den som utger ersättningen såsom arbetsgivare. Kan ersättning för arbete för någon annans räkning under året inte antas uppgå till minst 1 000 kronor, skall ersättningen från denne inte tas med vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten i annat fall än då den utgör inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall bortses från ersättning som enligt 2 a § skall anses som inkomst av annat förvärvsarbete samt ersättning som idrottsutövare får från sådan ideell förening som avses i 7 kap. 7 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229) och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte kan antas uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning bortses även från ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos en arbetsgivare som lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, om ersättningen avser en sådan anställd och inte utgör ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda. Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag

komst av annat förvärvsarbete räknas inte inkomst som avses i 10 kap. 3 § 1–3 inkomstskattelagen (1999:1229) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbets-skada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av *Försäkringskassan*. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

eller ett fåmanshandelsbolag skall vid beräkningen inte bortses från ersättning som den juridiska personen lämnar till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller en person som är närstående till någon av dem. Med fåmansföretag, fåmanshandelsbolag, företagsledare och närstående person avses detsamma som i inkomstskattelagen. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall alltid bortses från ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren lämnat under åren 1988–1991.

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten skall, där förhållandena inte är kända för *försäkringskassan*, grundas på de upplysningar som *kassan* kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenninggrundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning skall gälla semesterersättning. Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten skall, där förhållandena inte är kända för *Försäkringskassan*, grundas på de upplysningar som *Försäkringskassan* kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenninggrundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning skall gälla semesterersättning. Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning.

2 b §⁸

Årsarbetstid beräknas av *försäkringskassan* för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie arbetstid eller motsvarande normal arbetstid. Vid beräkningen av årsarbetstiden inräknas även ledighet enligt 10 § tredje stycket.

Årsarbetstiden avrundas till närmaste hela timtal, varvid halv timme avrundas uppåt.

Årsarbetstid beräknas av *Försäkringskassan* för försäkrade som har en sjukpenninggrundande inkomst som helt eller delvis är att hänföra till anställning när detta är av betydelse för beräkning av ersättning. Årsarbetstiden är det antal timmar per år som en försäkrad kan antas komma att ha tills vidare i ifrågavarande förvärvsarbete som ordinarie arbetstid eller motsvarande normal arbetstid. Vid beräkningen av årsarbetstiden inräknas även ledighet enligt 10 § tredje stycket.

⁸ Senaste lydelse 2002:308.

Beräkningen av årsarbetstiden skall, där förhållandena inte är kända för *försäkringskassan*, grundas på de upplysningar som *kassan* kan inhämta från den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller uppdragsgivare.

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande*, Riksförsäkringsverket får meddela föreskrifter om schablonberäkning av årsarbetstid.

Beräkningen av årsarbetstiden skall, där förhållandena inte är kända för *Försäkringskassan*, grundas på de upplysningar som *Försäkringskassan* kan inhämta från den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller uppdragsgivare.

Regeringen, eller *den myndighet som regeringen bestämmer*, meddelar föreskrifter om schablonberäkning av årsarbetstid.

4 b §⁹

Den allmänna försäkringskassan kan efter skriftlig ansökan av den försäkrade besluta att hel sjukpenning för dag skall utges med 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor, även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1. Ett sådant beslut får meddelas om den försäkrade lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjukpenning under en tolv månadersperiod. Till den del den försäkrade är arbetslös utges dock hel sjukpenning för dag som avses i 4 § första stycket 1 med högst 521 kronor.

Ett beslut som avses i första stycket får även meddelas för en sjukperiod när den sökande som givare av biologiskt material enligt lagen (1995:831) om transplantation m.m. har rätt till sjukpenning till följd av ingrepp för att ta tillvara det biologiska materialet eller förberedelser för sådant ingrepp.

Ett beslut enligt första stycket gäller från och med den kalendermånad då ansökan gjordes hos *försäkringskassan*, om inte annat sägs i beslutet. Beslutet skall gälla för viss tid som anges i beslutet eller, om det finns särskilda skäl, tills vidare. Beslutet skall upphävas om

Försäkringskassan kan efter skriftlig ansökan av den försäkrade besluta att hel sjukpenning för dag skall utges med 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor, även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1. Ett sådant beslut får meddelas om den försäkrade lider av sjukdom som kan antas medföra ett större antal sjukperioder med rätt till sjukpenning under en tolv månadersperiod. Till den del den försäkrade är arbetslös utges dock hel sjukpenning för dag som avses i 4 § första stycket 1 med högst 521 kronor.

Ett beslut enligt första stycket gäller från och med den kalendermånad då ansökan gjordes hos *Försäkringskassan*, om inte annat sägs i beslutet. Beslutet skall gälla för viss tid som anges i beslutet eller, om det finns särskilda skäl, tills vidare. Beslutet skall upphä-

⁹ Senaste lydelse 2003:423.

villkoret enligt första stycket andra meningen inte längre är uppfyllt.

En försäkrad som har gjort ansökan enligt första stycket är skyldig att genomgå undersökning av läkare eller tandläkare och att ge in utlåtande över undersökningen, om *försäkringskassan* finner att det behövs för ärendets bedömning. För den försäkrades utgifter för undersökningen och för utlåtande över undersökningen lämnas ersättning i enlighet med vad regeringen förordnar.

vas om villkoret enligt första stycket andra meningen inte längre är uppfyllt.

En försäkrad som har gjort ansökan enligt första stycket är skyldig att genomgå undersökning av läkare eller tandläkare och att ge in utlåtande över undersökningen, om *Försäkringskassan* finner att det behövs för ärendets bedömning. För den försäkrades utgifter för undersökningen och för utlåtande över undersökningen lämnas ersättning i enlighet med vad regeringen förordnar.

5 §¹⁰

Den allmänna försäkringskassan skall besluta om en försäkrads tillhörighet till sjukpenningförsäkringen och fastställa sjukpenninggrundande inkomst. För en försäkrad som inte är bosatt i Sverige gäller detta så snart anmälan om hans inkomstförhållanden gjorts hos *kassan*. Av beslutet skall framgå i vad mån den sjukpenninggrundande inkomsten är att hänföra till anställning eller till annat förvärvsarbete. Sjukpenningförsäkringen skall omprövas

a) när *kassan* fått kännedom om att den försäkrades inkomstförhållanden eller andra omständigheter har undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek,

b) när sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt denna lag eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn beviljas den försäkrade eller sådan ersättning eller pension som redan utges ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbetsförmåga eller, vid särskild efterlevandepension, förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete,

c) när delpension enligt särskild lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbets- eller inkomstförhållanden,

d) när tjänstepension beviljas den försäkrade,

Försäkringskassan skall besluta om en försäkrads tillhörighet till sjukpenningförsäkringen och fastställa sjukpenninggrundande inkomst. För en försäkrad som inte är bosatt i Sverige gäller detta så snart anmälan om hans inkomstförhållanden gjorts hos *Försäkringskassan*. Av beslutet skall framgå i vad mån den sjukpenninggrundande inkomsten är att hänföra till anställning eller till annat förvärvsarbete. Sjukpenningförsäkringen skall omprövas

a) när *Försäkringskassan* fått kännedom om att den försäkrades inkomstförhållanden eller andra omständigheter har undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek,

¹⁰ Lydelse enligt prop. 2003/04:96, bet. 2003/04:SfU14.

e) när ett beslut om vilandeförklaring av sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 16 kap. 16 eller 17 § upphör, samt

f) när livränta beviljas den försäkrade enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller redan utgående livränta ändras.

Ändring som avses i första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att *försäkringskassan* fått kännedom om inkomständringen.

Under tid som anges under 1–6 får, om inte första stycket b–d eller f är tillämpligt, den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten sänkas lägst till vad den skulle ha varit närmast dessförinnan om *försäkringskassan* då känt till samtliga förhållanden. Detta gäller tid då den försäkrade

1. bedriver studier enligt de grunder som fastställs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer,

3. deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd eller står till arbetsmarknadens förfogande enligt de grunder som fastställs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer,

4. är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför,

5. är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn, om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584) och barnet inte har fyllt ett år. Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år har förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård,

6. fullgör tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

För en försäkrad som avses i tredje stycket 1 eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd skall *försäkringskassan*, vid sjukdom under den aktuella tiden, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade

e) när ett beslut om vilandeförklaring av sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 16 kap. 16 § upphör, samt

Ändring som avses i första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att *Försäkringskassan* fått kännedom om inkomständringen.

Under tid som anges under 1–6 får, om inte första stycket b–d eller f är tillämpligt, den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten sänkas lägst till vad den skulle ha varit närmast dessförinnan om *Försäkringskassan* då känt till samtliga förhållanden. Detta gäller tid då den försäkrade

1. bedriver studier enligt de grunder som fastställs av regeringen eller

3. deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd eller står till arbetsmarknadens förfogande enligt de grunder som fastställs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer,

4. är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför,

5. är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn, om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584) och barnet inte har fyllt ett år. Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år har förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård,

6. fullgör tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

För en försäkrad som avses i tredje stycket 1 eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd skall *Försäkringskassan*, vid sjukdom under den aktuella tiden, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade

kan antas få under denna tid. Om därvid den sjukpenninggrundande inkomsten helt eller delvis är att hänföra till anställning, skall årsarbetstiden beräknas på grundval av enbart det antal arbetstimmar som den försäkrade kan antas ha i ifrågavarande förvärvsarbete under den aktuella tiden.

För en försäkrad som får sådan behandling eller rehabilitering som avses i 7 b § eller 22 kap. 7 § och som under denna tid får livränta enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller motsvarande ersättning enligt en annan författning skall *försäkringskassan*, vid sjukdom under den tid då livränta betalas ut, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid.

För en försäkrad som avses i 10 c § första stycket 1 eller 2 skall dock under studieuppehåll mellan vår- och hösttermin, då den försäkrade inte uppbär studiesocial förmån för studier som avses i tredje stycket 1, sjukpenningen beräknas på den sjukpenninggrundande inkomst som följer av första–tredje styckena, om sjukpenningen blir högre än sjukpenning beräknad på den sjukpenninggrundande inkomsten enligt fjärde stycket.

Fjärde stycket tillämpas även för försäkrad som avses i tredje stycket 6 när den försäkrade genomgår grundutbildning som är längre än 60 dagar.

Omprövning av sjukpenningförsäkringen enligt första stycket a skall ej omfatta ändring av den försäkrades inkomstförhållanden på grund av sådant förvärvsarbete som avses i 16 kap. 15 §.

6 §¹¹

En försäkrad skall, när han gör anspråk på sjukpenning, till *den allmänna försäkringskassan* anmäla sådan ändring i sina inkomstförhållanden eller andra omständigheter, som påverkar rätten till sjukpenning eller sjukpenningens storlek.

Allmän försäkringskassa skall i den utsträckning det skäligen påkallas genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt

kan antas få under denna tid. Om därvid den sjukpenninggrundande inkomsten helt eller delvis är att hänföra till anställning, skall årsarbetstiden beräknas på grundval av enbart det antal arbetstimmar som den försäkrade kan antas ha i ifrågavarande förvärvsarbete under den aktuella tiden.

För en försäkrad som får sådan behandling eller rehabilitering som avses i 7 b § eller 22 kap. 7 § och som under denna tid får livränta enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller motsvarande ersättning enligt en annan författning skall *Försäkringskassan*, vid sjukdom under den tid då livränta betalas ut, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid.

För en försäkrad som avses i 10 c § första stycket 1 eller 2 skall dock under studieuppehåll mellan vår- och hösttermin, då den försäkrade inte uppbär studiesocial förmån för studier som avses i tredje stycket 1, sjukpenningen beräknas på den sjukpenninggrundande inkomst som följer av första–tredje styckena, om sjukpenningen blir högre än sjukpenning beräknad på den sjukpenninggrundande inkomsten enligt fjärde stycket.

Fjärde stycket tillämpas även för försäkrad som avses i tredje stycket 6 när den försäkrade genomgår grundutbildning som är längre än 60 dagar.

Omprövning av sjukpenningförsäkringen enligt första stycket a skall ej omfatta ändring av den försäkrades inkomstförhållanden på grund av sådant förvärvsarbete som avses i 16 kap. 15 §.

En försäkrad skall, när han gör anspråk på sjukpenning, till *Försäkringskassan* anmäla sådan ändring i sina inkomstförhållanden eller andra omständigheter, som påverkar rätten till sjukpenning eller sjukpenningens storlek.

Försäkringskassan skall i den utsträckning det skäligen påkallas genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt

¹¹ Senaste lydelse 1994:46.

sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

7 b §¹²

Sjukpenning enligt 7 § utges även när den försäkrade genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstid eller att helt eller delvis förebygga eller häva nedsättning av arbetsförmågan. Som villkor gäller att behandlingen eller rehabiliteringen har ordinerats av läkare och ingår i en av *försäkringskassan* godkänd plan.

Sjukpenning enligt 7 § utges även när den försäkrade genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstid eller att helt eller delvis förebygga eller häva nedsättning av arbetsförmågan. Som villkor gäller att behandlingen eller rehabiliteringen har ordinerats av läkare och ingår i en av *Försäkringskassan* godkänd plan.

Arbetsförmågan skall anses nedsatt i den mån den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen är förhindrad att förvärvsarbeta.

Sjukpenning enligt denna paragraf utges med 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst delad med 365 eller, vid sjukpenningberäkning enligt 10 a §, med motsvarande arbetstidsfaktor även för dag som avses i 4 § första stycket 1 och 10 a § första stycket 1.

8 §¹³

Den försäkrade skall till *försäkringskassan* ge in en skriftlig försäkran för sjukpenning. Försäkran skall innehålla uppgifter om sjukdomen, en beskrivning av den försäkrades arbetsuppgifter och den försäkrades egen bedömning av arbetsförmågan. Uppgifterna i försäkran skall lämnas på heder och samvete.

Den försäkrade skall till *Försäkringskassan* ge in en skriftlig försäkran för sjukpenning. Försäkran skall innehålla uppgifter om sjukdomen, en beskrivning av den försäkrades arbetsuppgifter och den försäkrades egen bedömning av arbetsförmågan. Uppgifterna i försäkran skall lämnas på heder och samvete.

Den försäkrade skall till *försäkringskassan* ge in läkarintyg för att styrka nedsättning av arbetsförmåga på grund av sjukdom senast från och med den sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen.

Den försäkrade skall till *Försäkringskassan* ge in läkarintyg för att styrka nedsättning av arbetsförmåga på grund av sjukdom senast från och med den sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen.

Den försäkrade skall om *försäkringskassan* begär det till *kassan* ge in en skriftlig särskild försäkran avseende nedsättningen av arbets-

Den försäkrade skall om *Försäkringskassan* begär det till *Försäkringskassan* ge in en skriftlig särskild försäkran avseende ned-

¹² Senaste lydelse 1997:562.

¹³ Senaste lydelse 2003:422.

förmågan på grund av sjukdom. Den särskilda försäkran skall innehålla en utförligare beskrivning av den försäkrades arbetsuppgifter och egen bedömning av arbetsförmågan än försäkran enligt första stycket. Uppgifterna i den särskilda försäkran skall lämnas på heder och samvete.

sättningen av arbetsförmågan på grund av sjukdom. Den särskilda försäkran skall innehålla en utförligare beskrivning av den försäkrades arbetsuppgifter och egen bedömning av arbetsförmågan än försäkran enligt första stycket. Uppgifterna i den särskilda försäkran skall lämnas på heder och samvete.

Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, meddelar föreskrifter dels om undantag i vissa fall från skyldighet att lämna läkarintyg och försäkran, dels om att sådan skyldighet skall gälla från och med en annan dag än vad som anges i denna paragraf.

8 a §¹⁴

Den allmänna försäkringskassan skall, om det behövs för att kunna bedöma i vilken mån den försäkrades arbetsförmåga fortfarande är nedsatt på grund av sjukdom samt om rehabilitering eller ytterligare utredningsåtgärder är nödvändiga, begära att han eller hon genomgår utredning eller deltar i ett särskilt möte (*avstämningsmöte*) för bedömning av hans eller hennes medicinska tillstånd, arbetsförmåga och behov av och möjligheter till rehabilitering.

Försäkringskassan skall, om det behövs för att kunna bedöma i vilken mån den försäkrades arbetsförmåga fortfarande är nedsatt på grund av sjukdom samt om rehabilitering eller ytterligare utredningsåtgärder är nödvändiga, begära att han eller hon genomgår utredning eller deltar i ett särskilt möte (*avstämningsmöte*) för bedömning av hans eller hennes medicinska tillstånd, arbetsförmåga och behov av och möjligheter till rehabilitering.

Försäkringskassan skall under sjukperioden, när det finns skäl till det, undersöka om den försäkrade efter sådan åtgärd som avses i 7 b § eller 22 kap., helt eller delvis kan försörja sig själv genom arbete.

Försäkringskassan skall, om det behövs för bedömningen av rätt till sjukpenning eller åtgärder enligt 7 b § eller 22 kap., under sjukperioden

1. infordra ett särskilt läkarutlåtande eller ett utlåtande av viss läkare eller annan sakkunnig.

1. infordra ett särskilt läkarutlåtande eller ett utlåtande av viss läkare eller annan sakkunnig,

2. göra förfrågan hos den försäkrade, den försäkrades arbetsgivare, läkare eller någon annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter, och

3. besöka den försäkrade.

Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, meddelar närmare föreskrifter om sådant avstämningsmöte som avses i första stycket och om särskilt läkarutlåtande enligt tredje stycket 1.

För kostnader som den enskilde har med anledning av en sådan utredning som avses i första eller tredje stycket eller som den enskilde eller en läkare har med anledning av ett sådant avstämningsmöte som avses i för-

¹⁴ Senaste lydelse 2003:422.

sta stycket lämnas ersättning i enlighet med vad som fastställs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Prop. 2003/04:152

9 a §¹⁵

En kvinna som önskar erhålla havandeskapspenning skall göra ansökan därom. *Den allmänna försäkringskassan* får påfordra att kvinnan till stöd för sin rätt till havandeskapspenning inger utlåtande av sin arbetsgivare samt läkarutlåtande.

En kvinna som önskar erhålla havandeskapspenning skall göra ansökan därom. *Försäkringskassan* får påfordra att kvinnan till stöd för sin rätt till havandeskapspenning inger utlåtande av sin arbetsgivare samt läkarutlåtande.

I beslutet om havandeskapspenning skall anges under vilken tid ersättning kan utges.

Vad i lag eller annan författning föreskrivs om sjukpenning gäller i fråga om havandeskapspenning med undantag av bestämmelserna om ersättning för merutgifter i 7 a § och om karenstid i 11 §. Vidare skall havandeskapspenningen, med avvikelse från vad som anges i 4 § första stycket och 10 a §, utges med 80 procent även för den första dagen. Havandeskapspenning utges inte i den mån kvinnan för samma tid uppbär sjukpenning eller sjuklön eller annan ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

10 a §¹⁶

Om den försäkrades sjukpenning i fall som avses i 10 § svarar mot sjukpenninggrundande inkomst av enbart anställning, gäller för dagar i sjukperioden som den försäkrade skulle ha utfört förvärvsarbete om han inte hade varit sjuk

1. att sjukpenning inte utges för den första dagen, och
2. att hel sjukpenning för de därpå följande dagarna utgör 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena.

Skall sjukpenning utges för endast en dag skall till grund för beräkningen läggas det tal som erhålls när angiven procentandel av den sjukpenninggrundande inkomsten delas med årsarbetstiden. Talet avrundas till närmaste hela krontal. Det multipliceras därefter med antalet timmar av ordinarie arbetstid eller däremot svarande normal arbetstid. Produkten utgör hel sjukpenning för dagen.

Skall sjukpenning utges för mer än en dag med samma procentandel skall, vid beräkning av sjukpenning för dessa dagar, det tal som erhållits enligt andra stycket andra meningen multipliceras med det sammanlagda antalet timmar av ordinarie arbetstid eller däremot svarande normal arbetstid som belöper på dagarna. Det tal som därvid erhålls delas med antalet dagar med sjukpenning. Kvoten utgör beloppet av hel sjukpenning för dag. Skall sjukpenning utges efter olika grader av nedsatt arbetsförmåga sammanläggs dock de timmar som avser samma grad för sig. Sjukpenning beräknas för varje sådan period för sig.

¹⁵ Senaste lydelse 1997:562.

¹⁶ Senaste lydelse 1997:562.

Om antalet timmar eller det sammanlagda antalet timmar enligt andra och tredje styckena inte uppgår till ett helt timtal skall avrundning ske till närmaste hela timtal, varvid halv timme avrundas uppåt. Sjukpenning avrundas till närmaste hela krontal.

Om den försäkrade gått miste om sjukpenning till följd av bestämmelserna i första stycket 1 eller 4 § första stycket 1 för sammanlagt tio dagar under de senaste tolv månaderna, utges sjukpenning för dag som avses i första stycket 1 med 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och beräknas enligt andra och tredje styckena.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket får meddela föreskrifter om schablonberäkning av ordinarie arbetstid och däremot svarande normal arbetstid.

Regeringen, eller *den myndighet som regeringen bestämmer*, meddelar föreskrifter om schablonberäkning av ordinarie arbetstid och däremot svarande normal arbetstid.

11 §¹⁷

Om en försäkrad gör anmälan till *den allmänna försäkringskassan* skall sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte utges för de första 3 eller 30 dagarna av varje sjukperiod, den dag då sjukdomsfallet inträffade inräknad (*karenstid*). Vid beräkning av karenstid skall, om en sjukperiod börjar inom 20 dagar efter föregående sjukperiods slut, de båda perioderna anses såsom en sjukperiod.

En försäkrad, som gjort anmälan enligt första stycket, får övergå till försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, om han inte har fyllt 55 år. En sådan ändring skall bli gällande 14 dagar efter den, då framställningen gjordes hos *kassan*, men får ej tillämpas vid sjukdom som inträffat innan ändringen blivit gällande

Om en försäkrad gör anmälan till *Försäkringskassan* skall sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte utges för de första 3 eller 30 dagarna av varje sjukperiod, den dag då sjukdomsfallet inträffade inräknad (*karenstid*). Vid beräkning av karenstid skall, om en sjukperiod börjar inom 20 dagar efter föregående sjukperiods slut, de båda perioderna anses såsom en sjukperiod.

En försäkrad, som gjort anmälan enligt första stycket, får övergå till försäkring med kortare karenstid eller utan karenstid, om han inte har fyllt 55 år. En sådan ändring skall bli gällande 14 dagar efter den, då framställningen gjordes hos *Försäkringskassan*, men får ej tillämpas vid sjukdom som inträffat innan ändringen blivit gällande.

13 §¹⁸

Frågor om förmåner enligt detta kapitel prövas av den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende den försäkrade. Denna försäk-

¹⁷ Senaste lydelse 1987:1321.

¹⁸ Senaste lydelse 2001:489. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

ringskassa får dock uppdra åt en annan försäkringskassa att pröva sådana frågor med undantag av frågor som avses i 5 §.

Bestämmelserna i 3, 5 och 7 §§ i fråga om sjukersättning och aktivitetsersättning tillämpas även där den försäkrade skulle ha fått sådan ersättning i form av garantiersättning om han eller hon hade haft rätt till sådan ersättning enligt bestämmelserna om försäkringstid i 9 kap.

Har en försäkrad, utan att bestämmelserna i 3 kap. 3 § är tillämpliga, efter ingången av den månad då han *uppnådde sextiofem års ålder*, erhållit sjukpenning under *ettundraåttio dagar*, får *den allmänna försäkringskassan* besluta att sjukpenning inte längre skall *utgå*.

Har en försäkrad, utan att bestämmelserna i 3 kap. 3 § är tillämpliga, efter ingången av den månad då han *eller hon fyllde 65 år*, erhållit sjukpenning under *180 dagar*, får *Försäkringskassan* besluta att sjukpenning inte längre skall *utges*.

14 §¹⁹

Sjukpenning får inte utges för tid innan anmälan om sjukdomsfallet har gjorts hos *den allmänna försäkringskassan*, där inte hinder mött för sådan anmälan eller annars särskilda skäl föranleder att sjukpenning bör utges.

Sjukpenning får inte utges för tid innan anmälan om sjukdomsfallet har gjorts hos *Försäkringskassan*, där inte hinder mött för sådan anmälan eller annars särskilda skäl föranleder att sjukpenning bör utges.

Utan hinder av föreskriften i första stycket skall sjukpenning som grundas på inkomst av anställning utges, om den försäkrades arbetsgivare skall anmäla sjukdomsfallet enligt 12 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön.

16 §²⁰

Om en arbetstagare har rätt till lön under sjukdom enligt statliga, kommunala eller landstingskommunala bestämmelser, kan regeringen föreskriva undantag helt eller delvis från bestämmelserna om rätt till sjukpenning.

I den mån sådant undantag inte har föreskrivits får arbetsgivaren i den ordning regeringen bestämmer uppbära arbetstagarens sjukpenning till den del den inte överstiger den utbetalda lönen.

En överenskommelse, som innebär att en arbetsgivare som har utgivit lön till en arbetstagare under sjukdom har rätt att uppbära dennes sjukpenning, är bindande för *försäkringskassan* om den har form av kollektivavtal och på arbetstagersidan har slutits eller godkänts av en organisation som

En överenskommelse, som innebär att en arbetsgivare som har utgivit lön till en arbetstagare under sjukdom har rätt att uppbära dennes sjukpenning, är bindande för *Försäkringskassan* om den har form av kollektivavtal och på arbetstagersidan har slutits eller godkänts av en organisation som

¹⁹ Senaste lydelse 1991:1048.

²⁰ Senaste lydelse 1997:562.

är att anse som huvudorganisation. Ett sådant kollektivavtal får en arbetsgivare som är bunden av avtalet efter överenskommelse åberopa även i fråga om arbetstagare som inte omfattas av avtalet men sysselsätts i arbete som avses i det. Regeringen får meddela föreskrifter om sjukpenningberäkning och handläggning av sjukfall för arbetstagare hos staten som omfattas av sådant avtal.

Regeringen får även meddela föreskrifter om sjukpenningberäkning för arbetstagare med statligt reglerad anställning som är anställda hos en annan arbetsgivare än staten och som omfattas av sådant kollektivavtal som anges i tredje stycket.

Har en försäkrad drabbats av sjukdom utom riket och därvid erhållit underhåll genom utrikesförvaltningens försorg får förvaltningen i den ordning regeringen bestämmer från *försäkringskassan* erhålla den försäkrades sjukpenning, i den mån den inte överstiger vad som har utgivits i underhåll.

Sjukpenning som betalas ut enligt denna paragraf till en arbetsgivare skall minskas med lön under sjukdom som arbetsgivaren utger till arbetstagaren för samma tid som sjukpenningen avser, dock endast med den del av lönen under sjukdom som överstiger 90 procent av lönen i arbete. Härvid har bestämmelserna i 4 a § andra och tredje styckena motsvarande tillämpning.

17 §²¹

Sjukpenning får, om omständigheterna motiverar det, dras in eller sätts ned om en försäkrad

a) underlåter att meddela *försäkringskassan* sin vistelseadress när han under sjukdomsfall vistas annat än tillfälligt på annan adress än den som angetts till *kassan*,

a) underlåter att meddela *Försäkringskassan* sin vistelseadress när han under sjukdomsfall vistas annat än tillfälligt på annan adress än den som angetts till *Försäkringskassan*,

b) underlåter att enligt 6 § första stycket anmäla sådan ändring som är av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek.

Angående nedsättning eller indragning i andra fall av ersättning som här avses stadgas i 20 kap. 3 §.

²¹ Senaste lydelse 1997:275.

4 kap.**3 §²²**

Föräldrapenning med anledning av ett barns födelse utges under högst 480 dagar sammanlagt för föräldrarna.

Vid flerbarnsbörd utges föräldrapenning under ytterligare 180 dagar för varje barn utöver det första.

Om föräldrarna gemensamt har vårdnaden om barnet, har varje förälder rätt att uppbära föräldrapenning under hälften av den i första och andra styckena angivna tiden.

En förälder som ensam har vårdnaden om barnet har rätt att själv uppbära föräldrapenningen under hela den tid som anges i första och andra styckena. Detsamma gäller om föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet men den andra föräldern inte har rätt till föräldrapenning.

Om en förälder på grund av sjukdom eller handikapp varaktigt saknar förmåga att vårda barnet har den andra föräldern rätt att själv uppbära föräldrapenningen under hela den tid som anges i första och andra styckena.

En förälder kan avstå rätt att uppbära föräldrapenning till förmån för den andra föräldern med undantag för föräldrapenning med belopp motsvarande förälderns sjukpenning såvitt avser en tid om 60 dagar för varje barn, eller vid flerbarnsbörd, för barnen gemensamt. Ett avstående från rätt att uppbära föräldrapenning görs genom skriftlig anmälan till *försäkringskassan*.

En förälder kan avstå rätt att uppbära föräldrapenning till förmån för den andra föräldern med undantag för föräldrapenning med belopp motsvarande förälderns sjukpenning såvitt avser en tid om 60 dagar för varje barn, eller vid flerbarnsbörd, för barnen gemensamt. Ett avstående från rätt att uppbära föräldrapenning görs genom skriftlig anmälan till *Försäkringskassan*.

Föräldrapenning utges längst till dess barnet har fyllt åtta år eller till den senare tidpunkt då barnet har avslutat det första skolåret.

6 §²³

Hel föräldrapenning utgör lägst 60 kronor om dagen (lägstnivå).

Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges med belopp motsvarande förälderns sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, om föräldern under minst 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen har varit försäkrad för en sjukpenning över lägstnivån och skulle ha varit det om *försäkringskassan* känt till samtliga förhållanden. Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges dock alltid lägst med ett be-

Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges med belopp motsvarande förälderns sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, om föräldern under minst 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen har varit försäkrad för en sjukpenning över lägstnivån och skulle ha varit det om *Försäkringskassan* känt till samtliga förhållanden. Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges dock alltid lägst med ett be-

²² Senaste lydelse 2001:141.

²³ Senaste lydelse 2003:1218.

lopp för hel föräldrapenning om 180 kr (grundnivå). För en förälder som endast är försäkrad enligt 3 kap. 4 § socialförsäkringslagen (1999:799) gäller detta under förutsättning att föräldern uppfyller villkoren i första meningen.

lopp för hel föräldrapenning om 180 kr (grundnivå). För en förälder som endast är försäkrad enligt 3 kap. 4 § socialförsäkringslagen (1999:799) gäller detta under förutsättning att föräldern uppfyller villkoren i första meningen.

Utöver vad som anges i andra stycket utges föräldrapenning för

– 210 dagar med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, dock lägst med belopp enligt grundnivån, och för

– 90 dagar med belopp enligt lägstanivån.

Vid flerbarnsbörd utges föräldrapenning enligt 3 § andra stycket för

– 90 dagar med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, dock lägst med belopp enligt grundnivån, och för

– 90 dagar med belopp enligt lägstanivån. För varje barn utöver det andra utges föräldrapenning med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, dock lägst med belopp enligt grundnivån.

När föräldrapenning enligt andra–fjärde styckena skall utges med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, skall beräkningen ske enligt 3 kap. med undantag av 5 § fjärde–sjunde styckena samt 10 a och 10 b §§.

Utan hinder av vad som föreskrivs i andra–fjärde styckena skall, om föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst har sänkts enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5, föräldrapenningen till dess barnet fyller två år beräknas lägst på grundval av den sjukpenninggrundande inkomst som gällde innan sänkningen skedde eller den högre inkomst som löneutvecklingen inom yrkesområdet därefter föranleder, om föräldern avstår från förvärvsarbete för vård av barn. Är kvinnan gravid på nytt innan barnet uppnått eller skulle ha uppnått ett år och nio månaders ålder, skall föräldrapenningen även fortsättningsvis beräknas på motsvarande sätt. Det samma gäller vid adoption av barn som sker inom två år och sex månader efter det att det föregående barnet fötts eller adopterats.

9 §²⁴

Villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket anses uppfyllt om föräldern inte har varit försäkrad för viss sjukpenning, men skulle ha varit det om *kassan* känt till samtliga förhållanden.

Villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket anses uppfyllt om föräldern inte har varit försäkrad för viss sjukpenning, men skulle ha varit det om *Försäkringskassan* känt till samtliga förhållanden.

När det skall bestämmas om villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket är uppfyllt för en försäkrad som avses i 3 kap. 5 b § skall bortses från tiden för utlandsvistelsen. När det bestäms om villkoret är uppfyllt för en förälder som uppburit sjukersättning eller aktivitetsersättning skall sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt

²⁴ Senaste lydelse 2001:489.

11 §²⁵

Tillfällig föräldrapenning kan utges för vård av ett barn som fyllt tolv men inte sexton år i de fall barnet på grund av sjukdom, psykisk utvecklingsstörning eller annat funktionshinder är i behov av särskild tillsyn eller vård.

Tillfällig föräldrapenning kan även utges för vård av ett barn som fyllt sexton men inte tjuogoett år om barnet omfattas av 1 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Om barnet efter att ha fyllt tjuogoett år går i sådan skola som avses i 5 kap. 28 § eller 6 kap. 7 § skollagen (1985:1100) kan tillfällig föräldrapenning utges till utgången av vårterminen det kalenderår då barnet fyller 23 år.

Tillfällig föräldrapenning enligt första stycket utges om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket eller 10 a §. För tid under vilken annars föräldrapenning skulle ha uppburits utges dock inte tillfällig föräldrapenning annat än om barnet vårdas på sjukhus. Tillfällig föräldrapenning enligt andra stycket utges om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket 1.

Den allmänna försäkringskassan får i förväg pröva om förutsättningarna enligt första eller andra stycket föreligger. Ett sådant beslut är bindande för den tid som anges i beslutet men kan omprövas om de förhållanden som har lagts till grund för beslutet ändras.

Försäkringskassan får i förväg pröva om förutsättningarna enligt första eller andra stycket föreligger. Ett sådant beslut är bindande för den tid som anges i beslutet men kan omprövas om de förhållanden som har lagts till grund för beslutet ändras.

15 §²⁶

Föräldrapenningförmåner får inte utges för tid innan anmälan gjorts hos *försäkringskassan*. Detta gäller dock inte om hinder förelegat för sådan anmälan eller det finns särskilda skäl för att förmånen ändå bör betalas ut.

Föräldrapenningförmåner får inte utges för tid innan anmälan gjorts hos *Försäkringskassan*. Detta gäller dock inte om hinder förelegat för sådan anmälan eller det finns särskilda skäl för att förmånen ändå bör betalas ut.

18 §²⁷

Bestämmelserna i 3 kap. 6 §, 13 § första stycket, 16 § första–femte styckena och 17 § första stycket b samt andra stycket tillämpas även i fråga om föräldrapenningförmåner. Bestämmelserna i 3 kap. 15 § och 17 § första

Bestämmelserna i 3 kap. 6 §, 16 § första–femte styckena och 17 § första stycket b samt andra stycket tillämpas även i fråga om föräldrapenningförmåner. Bestämmelserna i 3 kap. 15 § och 17 § första stycket a tillämpas även i

²⁵ Senaste lydelse 1995:1478.

²⁶ Senaste lydelse 1985:87.

²⁷ Senaste lydelse 2001:141.

stycket a tillämpas även i fråga om fråga om tillfällig föräldrapenning. tillfällig föräldrapenning.

Vid beräkning av antalet dagar med rätt till föräldrapenningförmån anses en dag med tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels föräldrapenning som motsvarande andel av en dag.

Om en föräldrapenningförmån tillkommer en förälder som inte har fyllt 18 år, får *försäkringskassan* på framställning av socialnämnden besluta att föräldrapenningen helt eller delvis skall utbetalas till annan person eller till nämnden att användas till förälderns och familjens nytta.

Är en kvinna vid tiden för förlossningen intagen i kriminalvårdsanstalt eller ett hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, får *försäkringskassan* på framställning av föreståndaren för inrättningen besluta, att den föräldrapenning som tillkommer kvinnan inrättningen besluta, att den föräldrapenniskall utbetalas till föreståndaren för att användas till kvinnans och barnets nytta.

Om en föräldrapenningförmån tillkommer en förälder som inte har fyllt 18 år, får *Försäkringskassan* på framställning av socialnämnden besluta att föräldrapenningen helt eller delvis skall utbetalas till annan person eller till nämnden att användas till förälderns och familjens nytta.

Är en kvinna vid tiden för förlossningen intagen i kriminalvårdsanstalt eller ett hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, får *Försäkringskassan* på framställning av föreståndaren för inrättningen besluta, att den föräldrapenning som tillkommer kvinnan skall utbetalas till föreståndaren för att användas till kvinnans och barnets nytta.

7 kap. 3 b §²⁸

Försäkringskassan skall, när det kan anses nödvändigt för bedömningen av om rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning föreligger, begära att den försäkrade genomgår undersökning av viss läkare eller genomgår annan utredning såsom arbetsprovning eller arbetsträning, för bedömning av den försäkrades medicinska tillstånd, arbetsförmågan och behovet av och möjligheterna till rehabilitering.

När det kan anses nödvändigt för bedömning av rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning, skall *försäkringskassan* även När det kan anses nödvändigt för bedömning av rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning, skall *Försäkringskassan* även

1. begära in utlåtande av viss läkare eller annan sakkunnig,
2. göra förfrågan hos den försäkrade, den försäkrades arbetsgivare, läkare eller någon annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter,
3. besöka den försäkrade, samt
4. undersöka om den försäkrade efter sådan åtgärd som avses i 3 kap. 7 b § eller 22 kap. helt eller delvis kan försörja sig själv genom arbete.

Försäkringskassan skall i samband med beslut om sjukersättning eller aktivitetsersättning också bedöma om förnyad utredning av arbetsförmågan skall göras efter viss tid.

²⁸ Senaste lydelse 2001:489.

Försäkringskassan kan även under tid som sjukersättning eller aktivitetsersättning utges vidta åtgärder enligt första och andra styckena. Innan beslut fattas om medicinsk utredning enligt första eller andra stycket skall försäkringsläkarens bedömning inhämtas.

För kostnader som den enskilde har med anledning av sådan utredning som avses i första och andra styckena lämnas ersättning i enlighet med vad regeringen eller, *efter regeringen bemyndigande, Riksförsäkringsverket föreskriver.*

För kostnader som den enskilde har med anledning av sådan utredning som avses i första och andra styckena lämnas ersättning i enlighet med vad *som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.*

5 §²⁹

Försäkringskassan skall, i samband med ett beslut om att bevilja en försäkrad aktivitetsersättning, undersöka om han eller hon under den tid ersättningen skall utges kan delta i aktiviteter som kan antas ha en gynnsam inverkan på hans eller hennes sjukdomstillstånd eller fysiska eller psykiska prestationsförmåga.

Om den försäkrade bedöms kunna delta i aktiviteter skall *försäkringskassan* i samråd med honom eller henne utarbeta en plan för sådana aktiviteter. Försäkringskassan skall därvid i möjligaste mån tillgodose den försäkrades önskemål.

Om den försäkrade bedöms kunna delta i aktiviteter skall *Försäkringskassan* i samråd med honom eller henne utarbeta en plan för sådana aktiviteter. Försäkringskassan skall därvid i möjligaste mån tillgodose den försäkrades önskemål.

Försäkringskassan skall verka för att de planerade aktiviteterna kommer till stånd. Försäkringskassan skall också samordna de insatser som behövs och se till att åtgärder vidtas för att underlätta för den försäkrade att delta i aktiviteterna.

Som aktiviteter enligt denna paragraf avses inte sådana åtgärder som anges i 3 b §.

8 kap.

8 §³⁰

Vid beräkning av inkomstrelaterad aktivitetsersättning får, om det medför en högre antagandeinkomst, vid tillämpning av 7 § i stället användas de två högsta enligt 6 § omräknade bruttoårsinkomsterna inom en ramtid av tre år.

Om, vid tillämpning av första stycket, endast en bruttoårsinkomst kan tillgodoräknas inom ramtiden upptas vid beräkning av antagandeinkomsten en bruttoårsinkomst med noll kronor.

Om, vid beräkning av antagandeinkomst enligt denna paragraf, den försäkrade kan tillgodoräknas en bruttoårsinkomst året före det år då försäkringsfallet inträffar men denna är lägre än den sjuk-

Om, vid beräkning av antagandeinkomst enligt denna paragraf, den försäkrade kan tillgodoräknas en bruttoårsinkomst året före det år då försäkringsfallet inträffar men denna är lägre än den sjuk-

²⁹ Senaste lydelse 2001:489.

³⁰ Senaste lydelse 2001:489.

penninggrundande inkomst enligt 3 kap. som den försäkrade har vid tidpunkten för försäkringsfallet eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst om *försäkringskassan* hade känt till samtliga förhållanden, får den sjukpenninggrundande inkomsten i stället utgöra bruttoårsinkomst.

penninggrundande inkomst enligt 3 kap. som den försäkrade har vid tidpunkten för försäkringsfallet eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst om *Försäkringskassan* hade känt till samtliga förhållanden, får den sjukpenninggrundande inkomsten i stället utgöra bruttoårsinkomst.

16 kap.

1 §³¹

Den som önskar sjukersättning eller aktivitetsersättning skall göra ansökan hos *allmän försäkringskassa* i enlighet med vad regeringen förordnar.

Uppbär en försäkrad sjukpenning eller ersättning för sjukhusvård eller rehabiliteringspenning enligt denna lag, får *försäkringskassan* tillerkänna honom eller henne sjukersättning eller aktivitetsersättning utan hinder av att han eller hon inte gjort ansökan därom. Detsamma skall gälla då en försäkrad uppbär sjukpenning, ersättning för sjukhusvård eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utges enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande. Om den försäkrade uppbär sjukpenning skall *försäkringskassan* senast ett år efter sjukanmälningdagen ha utrett om det finns förutsättningar för att tillerkänna den försäkrade sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Uppbär en försäkrad tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning, får den tid för vilken förmånen skall utges förlängas utan att ansökan har gjorts.

För kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande vid ansökan om sjukersättning eller aktivitetsersättning skall ersättning lämnas i enlighet med vad reger-

Den som önskar sjukersättning eller aktivitetsersättning skall göra ansökan hos *Försäkringskassan* i enlighet med vad regeringen förordnar.

Uppbär en försäkrad sjukpenning eller ersättning för sjukhusvård eller rehabiliteringspenning enligt denna lag, får *Försäkringskassan* tillerkänna honom eller henne sjukersättning eller aktivitetsersättning utan hinder av att han eller hon inte gjort ansökan därom. Detsamma skall gälla då en försäkrad uppbär sjukpenning, ersättning för sjukhusvård eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utges enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande. Om den försäkrade uppbär sjukpenning skall *Försäkringskassan* senast ett år efter sjukanmälningdagen ha utrett om det finns förutsättningar för att tillerkänna den försäkrade sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Uppbär en försäkrad tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning, får den tid för vilken förmånen skall utges förlängas utan att ansökan har gjorts.

För kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande vid ansökan om sjukersättning eller aktivitetsersättning skall ersättning lämnas i enlighet med vad *som fö-*

³¹ Senaste lydelse 2003:422.

ingen eller, *efter regeringens be- myndigande, Riksförsäkringsver- ket föreskriver.*

reskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen be- stämmer.

Prop. 2003/04:152

8 §³²

Den som uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till *allmän försäkringskassa* om han eller hon börjar förvärvsarbeta, börjar förvärvsarbeta i större omfattning än tidigare eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid som avses i 15 och 16 §§, eller om hans eller hennes arbetsförmåga väsentligt förbättras utan att han eller hon börjar förvärvsarbeta, börjar förvärvsarbeta i större utsträckning än tidigare eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid som avses i 15 och 16 §§. Om den försäkrade har en god man eller förvaltare enligt föräldrabalken, har denne motsvarande skyldighet att göra anmälan, om det kan anses ingå i uppdraget

Den som uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till *Försäkringskassan* om han eller hon börjar förvärvsarbeta, börjar förvärvsarbeta i större om- fattning än tidigare eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid som avses i 15 och 16 §§, eller om hans eller hennes arbetsförmåga vä- sentligt förbättras utan att han eller hon börjar förvärvsarbeta, börjar förvärvsarbeta i större utsträckning än tidigare eller fortsätter att för- värvsarbeta efter tid som avses i 15 och 16 §§. Om den försäkrade har en god man eller förvaltare enligt föräldrabalken, har denne motsvarande skyldighet att göra anmälan, om det kan anses ingå i uppdraget.

Underlåts anmälan som avses i första stycket utan giltigt skäl, får sjuk- ersättningen eller aktivitetsersättningen dras in för viss tid eller tills vi- dare.

16 §³³

Försäkringskassan får förklara sjukersättningen eller aktivitets- ersättningen vilande för tid efter den period som har bestämts i beslut enligt 15 §. Om något beslut enligt 15 § inte har fattats får *försäk- ringskassan* i stället besluta att sjukersättningen eller aktivitets- ersättningen skall förklaras vilande från och med den månad som an- ges i ansökan.

Försäkringskassan får förklara sjukersättningen eller aktivitets- ersättningen vilande för tid efter den period som har bestämts i beslut enligt 15 §. Om något beslut enligt 15 § inte har fattats får *Försäk- ringskassan* i stället besluta att sjukersättningen eller aktivitets- ersättningen skall förklaras vilande från och med den månad som an- ges i ansökan.

Sjukersättningen får vilandeförklaras enligt första stycket under högst tjugofyra månader, dock längst till utgången av tjugofjärde månaden från och med den första månad som beslutet enligt 15 § omfattar. Om något beslut enligt 15 § inte har fattats får sjukersättningen vilandeförklaras längst till utgången av tjugofjärde månaden från och med den första må- nad som beslutet omfattar.

³² Senaste lydelse 2003:422.

³³ Senaste lydelse 2003:422.

21 §³⁴

För varje dag som en försäkrad, som uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning, på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453) skall han eller hon betala för sitt uppehälle för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att *försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från sjukersättning eller aktivitetsersättning när denna betalas ut. Om den försäkrade samtidigt med sådan ersättning uppbär pensionsförmåner enligt 4 eller 6 kap. lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 kr för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid skall det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre krontal.

17 kap.

1 §³⁵

Har en ersättning enligt denna lag eller enligt en annan författning betalats ut av *en allmän försäkringskassa* eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare en annan ersättning retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen skall den retroaktiva ersättningen

För varje dag som en försäkrad, som uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning, på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453) skall han eller hon betala för sitt uppehälle för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från sjukersättning eller aktivitetsersättning när denna betalas ut. Om den försäkrade samtidigt med sådan ersättning uppbär pensionsförmåner enligt 4 eller 6 kap. lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Har en ersättning enligt denna lag eller enligt en annan författning betalats ut av *Försäkringskassan* eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare en annan ersättning retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen skall den retroaktiva ersättningen minskas.

³⁴ Senaste lydelse 2002:300.

³⁵ Senaste lydelse 2001:489.

minskas. Minskningen skall ske med det belopp som överstiger vad som skulle ha utgetts för perioden om beslut om båda ersättningarna hade förelegat samtidigt.

Om någon i väsentlig mån har fått sin försörjning genom ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) utan villkor om återbetalning får socialnämnden från *försäkringskassan* uppbära retroaktivt beviljad periodisk ersättning enligt denna lag, till den del den motsvarar vad socialnämnden sammanlagt har betalat ut till dennes samt hans makes och minderåriga barns försörjning för den tid som den retroaktiva ersättningen avser.

I fråga om minskning av sjukersättning då livränta utges enligt äldre lagstiftning om yrkesskador gäller 2 §.

Minskningen skall ske med det belopp som överstiger vad som skulle ha utgetts för perioden om beslut om båda ersättningarna hade förelegat samtidigt.

Om någon i väsentlig mån har fått sin försörjning genom ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) utan villkor om återbetalning får socialnämnden från *Försäkringskassan* uppbära retroaktivt beviljad periodisk ersättning enligt denna lag, till den del den motsvarar vad socialnämnden sammanlagt har betalat ut till dennes samt hans makes och minderåriga barns försörjning för den tid som den retroaktiva ersättningen avser.

2 §³⁶

Inkomstrelaterad sjukersättning och sjukersättning i form av garantiersättning skall minskas enligt vad som sägs i andra stycket om den försäkrade har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av *Riksförsäkringsverket*. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av den lagen. Medför en skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta

Inkomstrelaterad sjukersättning och sjukersättning i form av garantiersättning skall minskas enligt vad som sägs i andra stycket om den försäkrade har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av *Försäkringskassan*. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av den lagen. Medför en skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta eller

³⁶ Senaste lydelse 2002:192.

eller del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de försäkringstekniska grunder som tillämpas vid utbytet.

Summan av inkomstrelaterad sjukersättning och garantiersättning skall minskas med tre fjärdedelar av varje livränta vars årsbelopp överstiger en sjättedel av prisbasbeloppet och som den sjukersättningsberättigade har rätt till som skadad. Minskning skall därvid i första hand göras på garantiersättningen. Sammanlagd hel sjukersättning skall dock aldrig, på grund av bestämmelserna i denna paragraf, för månad räknat understiga 5 procent av prisbasbeloppet.

del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de försäkringstekniska grunder som tillämpas vid utbytet.

18 kap.³⁷ Om försäkringsdelegation och socialförsäkringsnämnd

1 §

Försäkringskassan skall ha en försäkringsdelegation i varje län.

2 §

Försäkringsdelegationen skall bevaka att Försäkringskassans verksamhet i länet bedrivs på ett effektivt sätt och med god service till allmänheten. Delegationen skall årligen till regeringen redovisa en utvärdering med anledning av de iakttagelser delegationen därvid har gjort.

Delegationen fattar beslut om Försäkringskassans deltagande i finansiell samordning och annan samverkan inom rehabiliteringsområdet.

3 §

Försäkringsdelegationens ledamöter utses av regeringen. Ledamöterna skall utses för en tid av fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det år då ordinarie val till riksdagen hållits.

Endast den som har rösträtt vid val till kommunfullmäktige och är

³⁷ Tidigare 18 kap. upphävt 2004:275.

folkbokförd inom en kommun som hör till försäkringsdelegationens verksamhetsområde får utses till ledamot. En ledamot får inte ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Ledamöterna bör utses på förslag av de politiska partier som finns representerade i riksdagen. Fördelningen av ledamöterna bör ske utifrån den procentuella andel av rösterna som riksdagspartierna vid det ordinarie valet till riksdagen erhållit i respektive län.

4 §

Ett uppdrag att vara ledamot i försäkringsdelegationen skall upphöra i förtid, om regeringen beslutar det. Uppfyller en ledamot inte längre kraven i 3 § andra stycket förfaller uppdraget. När en ledamots uppdrag upphör i förtid, skall en ny ledamot utses enligt den ordning som föreskrivs i 3 § tredje stycket.

5 §

Försäkringskassan skall inrätta socialförsäkringsnämnder.

En socialförsäkringsnämnd skall bestå av sju ledamöter, varav en skall vara ordförande och en vice ordförande. Ledamöterna i en socialförsäkringsnämnd skall utses av försäkringsdelegationen.

6 §

En socialförsäkringsnämnd skall avgöra

1. ärenden om rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning, dock inte när det gäller förutsättningarna för rätt till sådan ersättning enligt bestämmelserna om försäkringstid i 9 kap. denna lag,

2. ärenden om vilandeförklaring av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 16 kap. denna lag, om det samtidigt med den ersättningen utgetts sådan livränta som

samordnats med ersättningen enligt 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, samt

3. ärenden om rätt till förmåner enligt vad som föreskrivs i andra författningar.

Ett ärende avgörs i en socialförsäkringsnämnd efter föredragning av en tjänsteman hos Försäkringskassan.

19 kap.

2 §³⁸

Sjukförsäkringen och *de allmänna försäkringskassornas* förvaltning av denna finansieras genom avgifter som avses i 1 §.

Statsbidrag får lämnas med viss del av kostnaderna för sjukförsäkringsförmåner, inberäknat försäkringens kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m.m., lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och lagen (1991:1047) om sjuklön. *Statsbidrag får också lämnas för förvaltning enligt första stycket.*

Statsbidrag får vidare lämnas med viss del av kostnaderna för den allmänna försäkringen för förmåner enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. samt för Centrala studiestödsnämnden med anledning av att sådana studielån som belöper på en studerandes sjukperiod enligt studiestödslagen (1999:1395) eller bestämmelser som har meddelats med stöd av den lagen inte skall återbetalas.

Sjukförsäkringen och *Försäkringskassans* förvaltning av denna finansieras genom avgifter som avses i 1 §.

Statsbidrag får lämnas med viss del av kostnaderna för sjukförsäkringsförmåner, inberäknat försäkringens kostnader enligt lagen (1974:525) om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m.m., lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och lagen (1991:1047) om sjuklön.

20 kap.

2 a §³⁹

Om det inte utan betydande dröjsmål kan avgöras om rätt till ersättning föreligger enligt denna lag, men det finns sannolika skäl för att sådan rätt föreligger, skall *försäkringskassan* besluta att ersättning skall betalas ut med ett skäligt belopp om detta är av väsentlig betydelse för den försäkrade. Detsamma gäller om det står

Om det inte utan betydande dröjsmål kan avgöras om rätt till ersättning föreligger enligt denna lag, men det finns sannolika skäl för att sådan rätt föreligger, skall *Försäkringskassan* besluta att ersättning skall betalas ut med ett skäligt belopp om detta är av väsentlig betydelse för den försäkrade. Detsamma gäller om det står

³⁸ Senaste lydelse 2002:165.

³⁹ Senaste lydelse 1986:140.

klart att rätt till ersättning föreligger men ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål. För sådan ersättning får föreskrivas särskilda villkor.

Om det senare bestäms att ersättning inte skall utges eller skall utges med lägre belopp är den försäkrade inte skyldig att betala tillbaka utbetalad ersättning i andra fall än som anges i 4 §.

Finns det sannolika skäl att dra in eller minska en ersättning, kan *försäkringskassan* besluta att ersättningen skall hållas inne eller utges med lägre belopp till dess slutligt beslut fattas.

I ärenden som skall avgöras av socialförsäkringsnämnd får beslut enligt första och tredje styckena fattas av tjänsteman i *försäkringskassan*, om nämnden gett ett sådant bemyndigande.

klart att rätt till ersättning föreligger men ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål. För sådan ersättning får föreskrivas särskilda villkor.

Finns det sannolika skäl att dra in eller minska en ersättning, kan *Försäkringskassan* besluta att ersättningen skall hållas inne eller utges med lägre belopp till dess slutligt beslut fattas.

I ärenden som skall avgöras av socialförsäkringsnämnd får beslut enligt första och tredje styckena fattas av tjänsteman i *Försäkringskassan*, om nämnden gett ett sådant bemyndigande.

3 §⁴⁰

Ersättning enligt denna lag får dras in eller sättas ned, om den som är berättigad till ersättningen

a) ådragit sig sjukdomen eller skadan vid uppsåtligt brott som han har dömts för genom dom som har vunnit laga kraft;

b) vägrar att genomgå undersökning av läkare eller att följa läkares föreskrifter;

c) underlåter att ge in ett sådant läkarintyg eller en sådan försäkran som skall ges in till *försäkringskassan* enligt 3 kap. 8 § eller vägrar ge in en särskild försäkran enligt tredje stycket samma paragraf;

d) medvetet eller av grov vårdslöshet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande, som är av betydelse för rätten till ersättning.

Vägrar en försäkrad utan giltig anledning att genomgå sådan behandling, utredning eller rehabilitering som avses i 3 kap. 7 b och 8 a §§, 7 kap. 3 b § eller 22 kap. 4, 5 och 7 §§ eller delta vid ett sådant avstämningsmöte som anges i 3 kap. 8 a § får sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning helt eller delvis tills vidare förvägras honom eller henne, under förutsättning att han eller hon erinrats om denna påföljd.

Om någon som är berättigad till ersättning enligt denna lag i annat fall underlåter att lämna uppgifter i enlighet med vad som anges i 8 § eller vägrar att ta emot besök som anges där, får ersättningen dras in eller sättas ned om omständigheterna motiverar det.

⁴⁰ Senaste lydelse 2003:422.

4 §⁴¹

Har någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på annat sätt förorsakat att ersättning utgått obehörigen eller med för högt belopp, eller har någon eljest obehörigen eller med för högt belopp uppburit ersättning och har han skäligen bort inse detta, skall återbetalning ske av vad som för mycket utbetalats.

Om det i särskilt fall finns anledning får *försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning enligt första stycket.

Har återbetalningsskyldighet ålagts någon enligt första stycket, får vid senare utbetalning till honom i avräkning på vad som för mycket utgått innehållas ett skäligt belopp.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av en *allmän försäkringskassa* eller Premiepensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning. Har avdrag gjorts med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension skall det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.

Vad som sägs i första–fjärde styckena gäller inte sådana förhållanden som avses i 4 a §.

Om det i särskilt fall finns anledning får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning enligt första stycket.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av *Försäkringskassan* eller Premiepensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning. Har avdrag gjorts med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension skall det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.

4 a §⁴²

Om en vårdgivare har fått tandvårdsersättning som avses i 2 kap. 3 § med ett för högt belopp, får *den allmänna försäkringskassan* kräva tillbaka det belopp som felaktigt betalats ut. Försäkringskassan får i ett sådant fall i stället räkna av beloppet från en fordran som vårdgivaren har på tandvårdsersättning.

Försäkringskassan får sätta ned den samlade tandvårdsersättning som en vårdgivare begär för viss tid till ett skäligt belopp, om det begärda beloppet kan antas vara för högt och ersättningen inte kan beräknas tillförlitligt på grundval av vårdgivarens uppgifter.

Om en vårdgivare har fått tandvårdsersättning som avses i 2 kap. 3 § med ett för högt belopp, får *Försäkringskassan* kräva tillbaka det belopp som felaktigt betalats ut. Försäkringskassan får i ett sådant fall i stället räkna av beloppet från en fordran som vårdgivaren har på tandvårdsersättning.

⁴¹ Senaste lydelse 2002:191.

⁴² Senaste lydelse 1998:553.

6 §

Försäkrads fordran *å* ersättning enligt denna lag, som inestår hos *riksförsäkringsverket eller allmän försäkringskassa*, *må ej* utmätas. Försäkrads rätt till ersättning *må ej* heller överlåtas, innan ersättningen är tillgänglig för lyftning.

Bestämmelserna i första stycket hindrar *ej* utmätning enligt vad som *föreskrives* i 7 kap. utsökningensbalken.

Försäkrads fordran *på* ersättning enligt denna lag, som inestår hos *Försäkringskassan*, *får inte* utmätas. Försäkrads rätt till ersättning *får inte* heller överlåtas, innan ersättningen är tillgänglig för lyftning.

Bestämmelserna i första stycket hindrar *inte* utmätning enligt vad som *föreskrivs* i 7 kap. utsökningensbalken.

8 §⁴³

Den som är försäkrad eller på annan grund har rätt till ersättning enligt denna lag är skyldig att lämna de uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av lagen. Beträffande den som är omyndig eller har god man eller förvaltare enligt föräldrabalken har förmyndaren eller, om det kan anses följa av uppdraget, gode mannen eller förvaltaren skyldighet att lämna uppgifterna.

Uppgifter om faktiska förhållanden skall lämnas på heder och samvete, om inte särskilda skäl talar mot det.

Närmare föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter enligt första och andra styckena meddelas av regeringen eller *efter regeringens bemyndigande Riksförsäkringsverket*.

Även i andra fall än när det är särskilt föreskrivet får *den allmänna försäkringskassan* för bedömningen av rätten till ersättning som *försäkringskassan* betalar ut enligt denna lag

1. göra förfrågan hos den försäkrade eller någon annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter, och
2. besöka den försäkrade.

Närmare föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter enligt första och andra styckena meddelas av regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer*.

Även i andra fall än när det är särskilt föreskrivet får *Försäkringskassan* för bedömningen av rätten till ersättning som *Försäkringskassan* betalar ut enligt denna lag

9 §⁴⁴

Statliga och kommunala myndigheter ävensom arbetsgivare och försäkringsinrättningar skall på begäran lämna domstol, *riksförsäkringsverket, allmän försäkringskassa eller lokalt organ som i 1 kap. 2 § sägs* uppgift för namn-given person rörande förhållande, som är av betydelse för tillämp-

Statliga och kommunala myndigheter ävensom arbetsgivare och försäkringsinrättningar skall på begäran lämna domstol *eller Försäkringskassan* uppgift om namn-given person rörande förhållande, som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

⁴³ Senaste lydelse 1997:275.

⁴⁴ Senaste lydelse 1991:885.

ningen av denna lag.

Arbetsgivare, som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt första stycket, döms till penningböter.

9 a §⁴⁵

En allmän försäkringskassa, Riksförsäkringsverket och en domstol får utan hinder av sekretess lämna ut uppgifter om sådana ersättningar åt enskilda, som utbetalas enligt lagstiftningen om allmän försäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt lagstiftning om annan jämförbar ekonomisk förmån för enskilda, under förutsättning att en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag eller en arbetsgivare behöver uppgiften för samordning med ersättning därifrån. En domstol får utan hinder av sekretess lämna ut de uppgifter som avses i första meningen under förutsättning att en arbetslöshetskassa behöver uppgiften för samordning med ersättning därifrån.

Försäkringskassan och en domstol får utan hinder av sekretess lämna ut uppgifter om sådana ersättningar åt enskilda, som utbetalas enligt lagstiftningen om allmän försäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt lagstiftning om annan jämförbar ekonomisk förmån för enskilda, under förutsättning att en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag eller en arbetsgivare behöver uppgiften för samordning med ersättning därifrån. En domstol får utan hinder av sekretess lämna ut de uppgifter som avses i första meningen under förutsättning att en arbetslöshetskassa behöver uppgiften för samordning med ersättning därifrån.

Till ett utländskt socialförsäkringsorgan får utan hinder av sekretess lämnas sådana uppgifter om enskilda, som behövs vid tillämpningen av en internationell överenskommelse som Sverige har anslutit sig till.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även för utlämnande av uppgift från varje annan myndighet, på vilken det ankommer att handlägga ärenden enligt den lagstiftning som avses i första stycket första meningen.

10 §⁴⁶

Beslut av *en allmän försäkringskassa* som har fattats av tjänsteman i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av *kassan*, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §

Beslut av *Försäkringskassan* som har fattats av tjänsteman i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av *Försäkringskassan*, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §.

Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den enskildes nackdel.

Om omprövning begärs av ett beslut och *Riksförsäkringsverket* överklagar samma beslut, skall *försäkringskassan* inte ompröva beslutet. Begäran om omprövning

Om omprövning begärs av ett beslut och *det allmänna ombudet* överklagar samma beslut, skall *Försäkringskassan* inte ompröva beslutet. Begäran om omprövning

⁴⁵ Senaste lydelse 2001:1150.

⁴⁶ Senaste lydelse 1998:87.

10 a §⁴⁷

Försäkringskassan skall ändra ett beslut i ett ärende om försäkring enligt denna lag, som har fattats av *kassan* och inte har prövats av domstol,

1. om beslutet på grund av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende innehåller uppenbar oriktighet,

2. om beslutet har blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag,

3. om beslutet har blivit oriktigt på grund av uppenbart felaktig rättstillämpning eller annan liknande orsak.

Ändring skall göras även om begäran om omprövning inte har framställts enligt 10 §. Ändring behöver inte göras om oriktigheten är av ringa betydelse.

Ett beslut får ej ändras till den försäkrades nackdel såvitt gäller förmån som har förfallit till betalning och ej heller i annat fall om det finns synnerliga skäl mot det.

En fråga om ändring enligt denna paragraf får ej tagas upp sedan mer än två år förflutit från den dag då beslutet meddelades. Ändring får dock ske även efter utgången av denna tid, om det först därefter har kommit fram att beslutet har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag eller om det finns andra synnerliga skäl.

11 §⁴⁸

Beslut av *en allmän försäkringskassa eller Riksförsäkringsverket* i ärenden om försäkring enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut som har fattats av en tjänsteman hos *försäkringskassan* får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 10 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats skall anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

Vid prövning av besvär över länsrättens beslut i mål som avses i första stycket skall nämndemännen ingå i kammarrätten, om nämndemännen deltagit i länsrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut av *Försäkringskassan* i ärenden om försäkring enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut som har fattats av en tjänsteman hos *Försäkringskassan* får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 10 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats skall anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

Ett beslut som rör en person som är bosatt i Sverige överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i saken fattades.

⁴⁷ Senaste lydelse 1991:215.

⁴⁸ Senaste lydelse 1998:370.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av en försäkringskassa.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

11 a §

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i 11 § första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

12 §⁴⁹

Riksförsäkringsverket har att verka för att bestämmelserna om den allmänna försäkringen tillämpas likformigt och rättvist.

Riksförsäkringsverket får överta allmän försäkringskassas uppgift att i länsrätten och kammarrätten föra det allmännas talan. Riksförsäkringsverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Riksförsäkringsverket får, även till förmån för enskild part, överklaga domstols och försäkringskassas beslut samt begära ändring enligt 10 a §.

Det allmänna ombudet får överklaga Försäkringskassans beslut och begära ändring enligt 10 a §.

Det allmänna ombudet får föra talan även till förmån för enskild part. Motsvarande gäller för Försäkringskassan vid överklagande av domstols beslut.

⁴⁹ Senaste lydelse 1995:1686. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

Har ett överklagande inom klagotiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol, Riksförsäkringsverket eller en allmän försäkringskassa, som inte har meddelat det överklagade beslutet, skall överklagandet översändas till den myndighet som meddelat beslutet och anses inkommet i rätt tid.

Överklagande av beslut i mål eller ärenden om försäkring enligt denna lag skall vara inkommet inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet eller, om överklagandet anförts av Riksförsäkringsverket eller allmän försäkringskassa, inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Vad som sägs i denna paragraf om överklagande skall i tillämpliga delar gälla en begäran om omprövning enligt 10 §.

Allmän försäkringskassas, Riksförsäkringsverkets och domstols beslut skall omedelbart gälla, om inte annat föreskrivits i beslutet eller bestäms av den domstol som har att pröva beslutet.

Överklagande av beslut i mål eller ärenden om försäkring enligt denna lag skall vara inkommet inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet eller, om överklagandet anförts av *det allmänna ombudet* eller *Försäkringskassans*, inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Försäkringskassans och domstols beslut skall omedelbart gälla, om inte annat föreskrivits i beslutet eller bestäms av den domstol som har att pröva beslutet.

13 a §⁵¹

I ärenden enligt 4 a § samt 2 kap. 3 a och 3 b §§ gäller bestämmelserna i 10–13 §§ om omprövning och ändring av *en allmän försäkringskassas* beslut samt om överklagande av *en försäkringskassas* eller domstols beslut.

Bestämmelserna i 10–13 §§ gäller också *allmän försäkringskassas* eller *Riksförsäkringsverkets* beslut i ärenden om utfärdande av intyg för tillämpningen av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar

I ärenden enligt 4 a § samt 2 kap. 3 a och 3 b §§ gäller bestämmelserna i 10–13 §§ om omprövning och ändring av *Försäkringskassans* beslut samt om överklagande av *Försäkringskassans* eller domstols beslut.

Bestämmelserna i 10–13 §§ gäller också *Försäkringskassans* beslut i ärenden om utfärdande av intyg för tillämpningen av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen.

⁵⁰ Senaste lydelse 1996:200. Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

⁵¹ Senaste lydelse 2003:300.

16 §

De närmare föreskrifter, som *finnas erforderliga* för tillämpningen av denna lag, meddelas av regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande*, av riksförsäkringsverket.

De närmare föreskrifter som *behövs* för tillämpningen av denna lag meddelas av regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer*.

21 kap.2 §⁵²

För den frivilliga försäkringen skall den försäkrade erlägga den avgift som fastställs av regeringen, *eller efter regeringens bestämmande*, Riksförsäkringsverket. Avgifterna får inte bestämmas till olika belopp för olika försäkrade i vidare mån än som föranleds av skillnader i försäkringens omfattning.

För den frivilliga försäkringen skall den försäkrade erlägga den avgift som fastställs av regeringen *eller den myndighet som regeringen bestämmer*. Avgifterna får inte bestämmas till olika belopp för olika försäkrade i vidare mån än som föranleds av skillnader i försäkringens omfattning.

Statsbidrag får lämnas med viss del av kostnaderna för sjukpenning och sjukpenningtillägg enligt 1 §.

För reglering av över- och underskott skall hos varje allmän försäkringskassa finnas en fond för den frivilliga sjukförsäkringen.

Fondens kapital och avkastning får tas i anspråk enligt de bestämmelser som meddelas av regeringen.

Fonden förvaltas enligt grunder som riksdagen fastställer särskilt.

22 kap.3 §⁵³

Den försäkrades arbetsgivare skall i samråd med den försäkrade svara för att dennes behov av rehabilitering snarast klarläggs och för att de åtgärder vidtas som behövs för en effektiv rehabilitering.

Arbetsgivaren skall påbörja en rehabiliteringsutredning

1. när den försäkrade till följd av sjukdom har varit helt eller delvis frånvarande från sitt arbete under längre tid än fyra veckor i följd,
2. när den försäkrades arbete ofta har avbrutits av kortare sjukperioder eller
3. när den försäkrade begär det.

⁵² Senaste lydelse 1998:87. Ändringen innebär bl.a. att andra–femte styckena upphävs.

⁵³ Senaste lydelse 2003:422.

Rehabiliteringsutredningen skall i fall som avses i andra stycket 1 tillställas *försäkringskassan* inom åtta veckor från dagen för anmälan om sjukdomsfallet och i fall som avses i andra stycket 2 inom samma tid räknat från dagen för anmälan om det sjukdomsfall som närmast föregick rehabiliteringsutredningen. Har rehabiliteringsutredningen gjorts på begäran av den försäkrade, skall den tillställas *kassan* inom åtta veckor från den dag då begäran framställdes hos arbetsgivaren.

Om rehabiliteringsutredningen inte kan slutföras inom den i tredje stycket angivna tiden, skall detta anmälas till *försäkringskassan* inom samma tid. Därvid skall uppgift lämnas om orsaken till dröjsmålet och om den tidpunkt då utredningen beräknas vara avslutad. Sedan utredningen slutförts skall den omgående tillställas *försäkringskassan*.

Utredningen skall genomföras i samråd med den försäkrades arbetstagarorganisation, om den försäkrade medger det.

Försäkringskassan skall överta ansvaret för rehabiliteringsutredningen, om det finns skäl till det.

6 §⁵⁴

Om den försäkrade behöver en rehabiliteringsåtgärd, för vilken ersättning kan utges enligt detta kapitel, skall *försäkringskassan* upprätta en rehabiliteringsplan. Planen skall såvitt möjligt upprättas i samråd med den försäkrade.

Rehabiliteringsplanen skall ange de rehabiliteringsåtgärder som skall komma i fråga och vem som har ansvaret för dem, en tidsplan för rehabiliteringen samt uppgifter i övrigt som behövs för att genomföra rehabiliteringen. Planen skall även innehålla uppgift om den beräknade kostnaden för ersättning under rehabiliteringstiden.

Försäkringskassan skall fortlöpande se till att rehabiliteringsplanen följs och att det vid behov görs nödvändiga ändringar i den.

Rehabiliteringsutredningen skall i fall som avses i andra stycket 1 tillställas *Försäkringskassan* inom åtta veckor från dagen för anmälan om sjukdomsfallet och i fall som avses i andra stycket 2 inom samma tid räknat från dagen för anmälan om det sjukdomsfall som närmast föregick rehabiliteringsutredningen. Har rehabiliteringsutredningen gjorts på begäran av den försäkrade, skall den tillställas *Försäkringskassan* inom åtta veckor från den dag då begäran framställdes hos arbetsgivaren.

Om rehabiliteringsutredningen inte kan slutföras inom den i tredje stycket angivna tiden, skall detta anmälas till *Försäkringskassan* inom samma tid. Därvid skall uppgift lämnas om orsaken till dröjsmålet och om den tidpunkt då utredningen beräknas vara avslutad. Sedan utredningen slutförts skall den omgående tillställas *Försäkringskassan*.

⁵⁴ Senaste lydelse 1991:1040.

11 §⁵⁵

Den försäkrade skall så snart det kan ske och senast inom två veckor till *försäkringskassan* anmäla sådan ändring av sina förhållanden som är av betydelse för rätten till rehabiliteringsersättning eller för rehabiliteringsersättningens storlek.

Den försäkrade skall så snart det kan ske och senast inom två veckor till *Försäkringskassan* anmäla sådan ändring av sina förhållanden som är av betydelse för rätten till rehabiliteringsersättning eller för rehabiliteringsersättningens storlek.

16 §⁵⁶

Rehabiliteringsersättning enligt detta kapitel får, om omständigheterna motiverar det, dras in eller sättas ned om den försäkrade underlåter att till *försäkringskassan* anmäla sådan ändring av förhållande, som är av betydelse för rätten till rehabiliteringsersättning eller för rehabiliteringsersättningens storlek.

Rehabiliteringsersättning enligt detta kapitel får, om omständigheterna motiverar det, dras in eller sättas ned om den försäkrade underlåter att till *Försäkringskassan* anmäla sådan ändring av förhållande, som är av betydelse för rätten till rehabiliteringsersättning eller för rehabiliteringsersättningens storlek.

Om nedsättning eller indragning i andra fall av ersättning som här avses föreskrivs i 20 kap. 3 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.
 2. Bestämmelserna i 17 kap. 1 § första stycket skall tillämpas även när en ersättning som där avses har betalats ut av en allmän försäkringskassa.
 3. När bestämmelserna i 18 kap. 3 § första stycket tillämpas första gången skall försäkringsdelegationens ledamöter utses för tiden till och med den 31 december 2006.
 4. Beträffande omprövning eller överklagande av beslut som har meddelats av Riksförsäkringsverket eller en allmän försäkringskassa gäller äldre bestämmelser i 20 kap. 10 § och 11 § första–tredje styckena. Därvid gäller att omprövning av allmän försäkringskassas beslut skall göras av Försäkringskassan.
 5. Äldre bestämmelser i 20 kap. 11 § fjärde stycket skall fortfarande tillämpas såvitt avser beslut som har meddelats av en allmän försäkringskassa.
 6. Bestämmelserna i 18 kap. 5 § andra stycket skall inte tillämpas på en ledamot som omfattas av bestämmelserna i 2 § lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan.

⁵⁵ Senaste lydelse 1991:1040.

⁵⁶ Senaste lydelse 1997:275.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:275) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring

dels att 1 kap. 2 § lagen i stället för dess lydelse enligt lagen (2004:275) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2004:275) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Den allmänna försäkringen handhas av Försäkringskassan.

Om allmänt ombud hos Försäkringskassan finns särskilda bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. *Äldre bestämmelser om skadestånd i 18 kap. 37 och 38 §§ gäller för uppdrag som har fullgjorts före ikraftträdandet. Vad som i 18 kap 38 § sägs om anmärkning skall gälla anmärkning av Riksförsäkringsverket eller Försäkringskassan och vad som sägs om överlämnande till styrelsen skall även gälla överlämnande till Försäkringskassan. Försäkringskassan för det allmänna talalet om skadestånd enligt denna punkt.*

3. *Äldre bestämmelser i 18 kap. om redovisning och revision gäller i tillämpliga delar efter utgången av år 2004. Regeringen får meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av nämnda bestämmelser.*

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

Prop. 2003/04:152

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring¹

dels att 8 kap. 13 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 4 kap. 5 §, 6 kap. 4 och 9 §§ samt 8 kap. 1–4, 7–9 och 12 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 §²

I denna lag finns bestämmelser om försäkring för arbetsskada.

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och *handläggning av ärenden*, m.m.

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och *anmälan*, m.m.

2 §

Arbetsskadeförsäkringen handhas av *Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och de lokala myndigheter* som regeringen bestämmer.

Arbetsskadeförsäkringen handhas av *Försäkringskassan*.

4 kap.

5 §³

För den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring utgörs livränteunderlaget av hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag vid den tidpunkt från vilken livräntan skall utges eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst, om *försäkringskassan* hade känt till samtliga förhållanden.

För den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring utgörs livränteunderlaget av hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag vid den tidpunkt från vilken livräntan skall utges eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst, om *Försäkringskassan* hade känt till samtliga förhållanden.

Vid tillämpningen av första stycket gäller följande avvikelser från bestämmelserna i 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring. Vid beräkningen skall också andra skattepliktiga förmåner än pengar beaktas. Med inkomst av anställning likställs kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19

¹ Lagen omtryckt 1993:357.

Senaste lydelse av 8 kap. 13 § 1998:90.

² Senaste lydelse 1999:809.

³ Senaste lydelse 1998:678.

eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag. Semesterlön och semesterersättning skall medräknas utan den begränsning som anges i 3 kap. 2 § tredje stycket lagen om allmän försäkring. Inkomst i form av skattepliktiga förmåner skall värderas på det sätt som är föreskrivet för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

6 kap.

4 §

En försäkrad som på anmodan av *allmän försäkringskassa* eller med dess samtycke avhåller sig från arbetet i syfte att förebygga att en arbetsskada uppstår, återuppstår eller förvärras, har rätt att under tiden få skälig ersättning från arbetsskadeförsäkringen, motsvarande högst hel sjukpenning enligt bestämmelserna i 3 kap. 1–2 a §§.

En försäkrad som på anmodan av *Försäkringskassan* eller med dess samtycke avhåller sig från arbetet i syfte att förebygga att en arbetsskada uppstår, återuppstår eller förvärras, har rätt att under tiden få skälig ersättning från arbetsskadeförsäkringen, motsvarande högst hel sjukpenning enligt bestämmelserna i 3 kap. 1–2 a §§.

9 §⁴

För varje dag som en försäkrad, som uppbär livränta enligt 4 kap., på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453) skall han eller hon betala för sitt uppehälle för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att *försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från livräntan när denna betalas ut. Om den försäkrade samtidigt med livräntan uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, pensionsförmåner enligt 4 eller 6 kap. lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garantipension eller äldreförsörjningsstöd enligt

För varje dag som en försäkrad, som uppbär livränta enligt 4 kap., på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453) skall han eller hon betala för sitt uppehälle för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från livräntan när denna betalas ut. Om den försäkrade samtidigt med livräntan uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, pensionsförmåner enligt 4 eller 6 kap. lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garantipension eller äldreförsörjningsstöd enligt

⁴ Senaste lydelse 2002:301.

lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 kr för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid skall det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre krontal.

8 kap.

1 §⁵

Underrättelse om arbetsskada skall beträffande arbetstagare omedelbart lämnas till den arbetsgivare hos vilken arbetstagaren var anställd när skadan inträffade. Har skada till följd av annat än olycksfall visat sig först efter det den försäkrade har upphört att vara utsatt för inverkan som har orsakat skadan, skall underrättelse lämnas till den arbetsgivare hos vilken den försäkrade senast var utsatt för sådan inverkan. Finns någon som på arbetsgivarens vägnar förestår arbetet, får underrättelsen i stället lämnas till denne. Beträffande försäkrad som avses i 3 kap. 15 § socialförsäkringslagen (1999:799) skall vad i detta kapitel sägs om arbetsgivare gälla rektor eller annan som förestår utbildningen.

Arbetsgivare eller arbetsföreståndare som genom underrättelse enligt första stycket eller på annat sätt har fått kännedom om inträffad arbetsskada är skyldig att omedelbart anmäla skadan till *allmän försäkringskassa*. Annan försäkrad än arbetstagare skall själv anmäla arbetsskada till *försäkringskassan*. Har han avlidit till följd av skadan, skall anmälan göras av den som har rätt att företräda dödsboet.

Anmälan enligt andra stycket skall göras enligt föreskrifter som meddelas av regeringen till *den allmänna försäkringskassa som avses i 5 kap. socialförsäkringslagen*. Nödvändiga utgifter för läkarutlåtanden ersätts i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Arbetsgivare eller arbetsföreståndare som genom underrättelse enligt första stycket eller på annat sätt har fått kännedom om inträffad arbetsskada är skyldig att omedelbart anmäla skadan till *Försäkringskassan*. Annan försäkrad än arbetstagare skall själv anmäla arbetsskada till *Försäkringskassan*. Har han avlidit till följd av skadan, skall anmälan göras av den som har rätt att företräda dödsboet.

Anmälan enligt andra stycket skall göras enligt föreskrifter som meddelas av regeringen. Nödvändiga utgifter för läkarutlåtanden ersätts i enlighet med vad regeringen föreskriver.

⁵ Senaste lydelse 1999:809.

2 §⁶

Ansökan om ersättning enligt denna lag skall göras skriftligen hos *den allmänna försäkringskassan*.

Ansökan om ersättning enligt denna lag skall göras skriftligen hos *Försäkringskassan*.

3 §⁷

Den allmänna försäkringskassan skall så snart det kan ske bestämma den ersättning som skall betalas ut. *Den behöriga försäkringskassan får dock uppdra åt en annan försäkringskassa att bestämma ersättningen.*

Försäkringskassan skall så snart det kan ske bestämma den ersättning som skall betalas ut.

Frågan om den försäkrade har ådragit sig en arbetsskada skall endast prövas i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt denna lag. Bestämmelsen i 20 kap. 2 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring om förordnande till dess slutligt beslut kan fattas gäller även i fråga om ersättning från arbetsskadeförsäkringen.

Beslut som meddelas enligt denna lag skall gälla omedelbart, om ej annat föreskrivs i beslutet eller bestäms av den myndighet som har att pröva beslutet.

4 §⁸

Ärende angående livränta till den försäkrade och i annat ärende uppkommen fråga huruvida den försäkrade har ådragit sig arbetsskada till följd av annat än olycksfall skall i *försäkringskassa* avgöras av socialförsäkringsnämnd. Regeringen får dock meddela föreskrifter om behörighet för tjänsteman hos *försäkringskassan* att avgöra ärenden som är av enkel beskaffenhet och inte angår livränta till den försäkrade.

Ärende angående livränta till den försäkrade och i annat ärende uppkommen fråga huruvida den försäkrade har ådragit sig arbetsskada till följd av annat än olycksfall skall i *Försäkringskassan* avgöras av socialförsäkringsnämnd. Regeringen får dock meddela föreskrifter om behörighet för tjänsteman hos *Försäkringskassan* att avgöra ärenden som är av enkel beskaffenhet och inte angår livränta till den försäkrade.

7 §

Myndighet, arbetsgivare och uppdragsgivare är skyldiga att på begäran lämna domstol, *Riksförsäkringsverket*, *allmän försäkringskassa* eller *lokal myndighet som avses i 1 kap. 2 §* uppgift om namngiven person rörande förhållande som är av betydelse för

Myndighet, arbetsgivare och uppdragsgivare är skyldiga att på begäran lämna domstol eller *Försäkringskassan* uppgift om namngiven person rörande förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag. Arbetsgivare och uppdragsgivare är även skyl-

⁶ Senaste lydelse 2002:222.

⁷ Senaste lydelse 1999:809.

⁸ Senaste lydelse 2000:465.

tillämpningen av denna lag. Arbetsgivare och uppdragsgivare är även skyldiga att lämna sådan uppgift om arbetet och arbetsförhållandena som behövs för att bestämma ersättningsbelopp.

diga att lämna sådan uppgift om arbetet och arbetsförhållandena som behövs för att bestämma ersättningsbelopp.

8 §

Domstol och *allmän försäkringskassa* har, i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt denna lag, rätt att hos myndighet som har att utöva tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära undersökning av arbetsförhållanden eller att, om särskilda skäl föreligger eller det gäller annan försäkrad än arbetstagare, själva företa sådan undersökning.

Domstol och *Försäkringskassan* har, i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt denna lag, rätt att hos myndighet som har att utöva tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära undersökning av arbetsförhållanden eller att, om särskilda skäl föreligger eller det gäller annan försäkrad än arbetstagare, själva företa sådan undersökning.

9 §

Allmän försäkringskassa får i ärende angående arbetsskadeförsäkring begära att tingsrätt håller förhör med vittne eller sakkunnig. Ingen är skyldig att inställa sig vid annan tingsrätt än den inom vars domkrets han vistas. Om förhöret skall i tillämpliga delar gälla vad som föreskrives om bevisupptagning utom huvudförhandling. Ersättning till den som har inställt sig för att höras utgår med skäligt belopp som rätten bestämmer och betalas av *kassan*.

Försäkringskassan får i ärende angående arbetsskadeförsäkring begära att tingsrätt håller förhör med vittne eller sakkunnig. Ingen är skyldig att inställa sig vid annan tingsrätt än den inom vars domkrets han vistas. Om förhöret skall i tillämpliga delar gälla vad som föreskrives om bevisupptagning utom huvudförhandling. Ersättning till den som har inställt sig för att höras utgår med skäligt belopp som rätten bestämmer och betalas av *Försäkringskassan*.

12 §

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av *försäkringskassas* beslut samt överklagande av *försäkringskassas* och domstols beslut har motsvarande tillämpning i ärende enligt denna lag.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av *Försäkringskassans* beslut samt överklagande av *Försäkringskassans* och domstols beslut har motsvarande tillämpning i ärende enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

2. Beträffande omprövning eller överklagande av beslut som har meddelats av en allmän försäkringskassa tillämpas föreskrifterna i punkt 4 ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2004:000) om

ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vidare tillämpas föreskriften i punkt 5 samma ikraftträdande- och övergångsbestämmelser om avvisningsbeslut har meddelats av en allmän försäkringskassa. Prop. 2003/04:152

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

Prop. 2003/04:152

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

dels att 15 kap. 1 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 4, 5 och 5 b §§, 2 kap. 5, 17 och 19 §§, 3 kap. 7 och 13–15 §§, 4 kap. 12 §, 12 kap. 1 och 9 §§, 13 kap. 4, 5, 9, 11, 12, 14–20 och 22 §§, 14 kap. 1, 1 a, och 7–9 §§, 15 kap. 6–11, 13, 15 och 20 §§ samt rubriken närmast före 13 kap. 19 § skall ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2002:206) i stället för dess lydelse enligt lagen (2002:980) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 15 kap. 1 § skall sättas närmast före 15 kap. 2 § och lyda ”Tillsyn”,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 13 kap. 17 a och 22 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §¹

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och *handläggning av ärenden*, m.m.

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och *anmälan*, m.m.

Om allmänt ombud hos Försäkringskassan finns särskilda bestämmelser.

5 §²

Vissa beräkningar enligt denna lag skall göras med ledning av ett *inkomstindex*. Detta index skall visa den relativa förändringen av genomsnittet av de försäkrades årliga pensionsgrundande inkomster utan den begränsning som anges i 2 kap. 1 § andra stycket, efter avdrag för allmän pensionsavgift, vilka har uppburits av dem som under inkomståret har fyllt minst 16 år och högst 64 år.

Förändringen av indextalet mellan två på varandra följande år skall motsvara den beräknade årliga relativa förändringen av de inkomster som anges i första stycket under en period av tre år före det år inkomstindexet avser. Vid beräkningen av inkomsterna skall den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet skall därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad två år före det år indexet avser och det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det året.

¹ Senaste lydelse 1999:802.

² Senaste lydelse 2003:301.

Regeringen skall för varje år fastställa inkomstindexet efter det att det har beräknats av *Riksförsäkringsverket*. För år 1999 skall inkomstindexet vara lika med 100,00.

Regeringen skall för varje år fastställa inkomstindexet efter det att det har beräknats av *Försäkringskassan*. För år 1999 skall inkomstindexet vara lika med 100,00.

5 b §³

Avgiftsinkomsterna beräknas som

1. genomsnittet av inkomsterna det andra–fjärde året före det år balanstalet avser, multiplicerat med

2. den beräknade årliga relativa förändringen av inkomsterna under det andra–femte året före det år balanstalet avser. Vid beräkningen av den relativa förändringen av inkomsterna skall den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet skall därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad tre år före det år balanstalet avser och det allmänna prisläget i juni månad året efter det förstnämnda året.

Omsättningstiden beräknas som medianen av omsättningstiden för det tredje, fjärde och femte året före det år balanstalet avser.

Pensionsskulden beräknas för det andra året före det år balanstalet avser, som summan av

1. pensionsbehållningar enligt 5 kap. 2 §,

2. det beräknade värdet av pensionsrätter för inkomstpension enligt 4 kap. 2–6 §§,

3. utbetalad pension för varje åldersgrupp i december månad multiplicerad med beräknat antal återstående utbetalningar av ett genomsnittligt pensionsbelopp för samma åldersgrupp justerat med den räntefaktor som anges i 5 kap. 12 § andra stycket, och

4. det beräknade värdet av kommande utbetalningar av tilläggs pension för dem som inte påbörjat uttag av sådan pension.

Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om beräkning av balanstal meddelas av regeringen. Beräkningarna skall göras av *Riksförsäkringsverket*.

Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om beräkning av balanstal meddelas av regeringen. Beräkningarna skall göras av *Försäkringskassan*.

2 kap.

5 §⁴

Som pensionsgrundande inkomst av anställning räknas vidare

1. sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt sjukpenning eller särskild arbetsskadeersättning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgetts enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den utsträckning ersättningen har trätt i stället för en försäkrads inkomst som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

³ Senaste lydelse 2002:315.

⁴ Senaste lydelse 2002:631.

2. föräldrapenningförmåner enligt lagen om allmän försäkring,
3. ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,
4. ersättning som *en allmän försäkringskassa* har *utgett* enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön,
4. ersättning som har *utgetts* enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön,
5. livränta enligt 4 kap. lagen om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av den lagen,
6. delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring,
7. vårdbidrag enligt lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag, i den utsträckning bidraget inte är ersättning för merkostnader,
8. dagpenning från arbetslöshetskassa,
10. aktivitetsstöd till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
11. utbildningsbidrag för doktorander,
14. ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF),
15. dagpenning till totalförsvarspliktiga som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt och till andra som får dagpenning enligt de grunder som gäller för totalförsvarspliktiga,
16. bidrag från Sveriges författarfond och Konstnärsnämnden i den utsträckning som regeringen så föreskriver, samt
17. inkomstrelaterad sjukersättning och inkomstrelaterad aktivitetserättning enligt 8 kap. lagen om allmän försäkring.

17 §⁵

Om en ersättning som är pensionsgrundande eller för vilken det skall beräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 4 § eller pensionspoäng enligt 4 kap. 9 §, har betalats ut av *en allmän försäkringskassa* eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats annan ersättning som är pensionsgrundande och samordnad med den ersättning som betalats ut tidigare, är den senare beviljade ersättningen inte pensionsgrundande till den del den avser tid före utbetalningsmånaden.

Om en ersättning som är pensionsgrundande eller för vilken det skall beräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 4 § eller pensionspoäng enligt 4 kap. 9 §, har betalats ut av *Försäkringskassan* eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats annan ersättning som är pensionsgrundande och samordnad med den ersättning som betalats ut tidigare, är den senare beviljade ersättningen inte pensionsgrundande till den del den avser tid före utbetalningsmånaden.

Beviljas vid samma tidpunkt inkomstrelaterad sjukersättning eller inkomstrelaterad aktivitetserättning enligt 8 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring och livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning

⁵ Senaste lydelse 2001:492.

av den lagen, skall det vid tillämpning av första stycket anses som om sjukersättningen eller aktivitetsersättningen har betalats ut före livräntan.

Prop. 2003/04:152

19 §⁶

Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall bestämmas med ledning av en kontrolluppgift enligt 12 kap. 2 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall bestämmas med ledning av kontrolluppgift enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

3 kap.

7 §⁷

Om en pensionsgrundande ersättning har betalats ut av *en allmän försäkringskassa* eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning som är samordnad med den tidigare utbetalade ersättningen, skall pensionsgrundande belopp med anledning av sjukersättningen eller aktivitetsersättningen inte tillgodoräknas till den del denna ersättning avser tid före den månad då den har betalats ut.

Om en pensionsgrundande ersättning har betalats ut av *Försäkringskassan* eller en arbetslöshetskassa till en försäkrad och den försäkrade senare för samma månad har beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning som är samordnad med den tidigare utbetalade ersättningen, skall pensionsgrundande belopp med anledning av sjukersättningen eller aktivitetsersättningen inte tillgodoräknas till den del denna ersättning avser tid före den månad då den har betalats ut.

13 §⁸

Om föräldrarna enligt 11 och 12 §§ var för sig kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § får de, genom anmälan *hos allmän försäkringskassa*, ange vem av dem som skall tillgodoräknas ett sådant belopp.

Om föräldrarna enligt 11 och 12 §§ var för sig kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § får de, genom anmälan *till Försäkringskassan*, ange vem av dem som skall tillgodoräknas ett sådant belopp.

Görs inte anmälan enligt första stycket skall beloppet tillgodoräknas den av föräldrarna som, för det år beloppet hänförs till, har lägst pensionsunderlag enligt 4 kap. 2 §. Har ingen av föräldrarna något pensionsunderlag för det året eller har de lika högt underlag, skall det pensionsgrundande beloppet tillgodoräknas modern eller, om föräldrarna är av samma kön, den äldre av dem.

Vid beräkning enligt andra stycket av pensionsunderlaget skall bortses från pensionsgrundande belopp enligt 10 §. Vidare skall vid sådan beräk-

⁶ Senaste lydelse 2001:1240.

⁷ Senaste lydelse 2001:492.

⁸ Senaste lydelse 2002:609.

14 §

Om enligt 11 och 12 §§ endast en av föräldrarna för ett år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn, får denna förälder, genom anmälan till *allmän försäkringskassa*, överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till den andra föräldern om det enda skälet till att den andra föräldern inte kan tillgodoräknas beloppet är att han eller hon inte har bott tillsammans med barnet under minst halva året. Detta gäller dock endast om sistnämnda förälder

1. under året har bott tillsammans med barnet i inte obetydlig omfattning, och

2. inte enligt 11 och 12 §§ själv för samma år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

Om enligt 11 och 12 §§ endast en av föräldrarna för ett år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn, får denna förälder, genom anmälan till *Försäkringskassan*, överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till den andra föräldern om det enda skälet till att den andra föräldern inte kan tillgodoräknas beloppet är att han eller hon inte har bott tillsammans med barnet under minst halva året. Detta gäller dock endast om sistnämnda förälder

15 §

En förälder som enligt 11 och 12 §§ för ett år ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn får också, om den andra föräldern har avlidit under det året eller tidigare, genom anmälan till *allmän försäkringskassa* överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till en annan försäkrad som föräldern under intjänandeåret var gift med eller hade gemensamt barn med och stadigvarande sammanbodde med.

Överlåtelse enligt första stycket får ske endast om den försäkrade till vilken överlåtelse avses ske uppfyller de förutsättningar som anges i 12 § första stycket 1, 3 och 5 och denne inte heller enligt 11 och 12 §§ för samma år själv kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

En förälder som enligt 11 och 12 §§ för ett år ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn får också, om den andra föräldern har avlidit under det året eller tidigare, genom anmälan till *Försäkringskassan* överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till en annan försäkrad som föräldern under intjänandeåret var gift med eller hade gemensamt barn med och stadigvarande sammanbodde med.

4 kap.

12 §

Vårdår skall efter ansökan hos *allmän försäkringskassa* tillgodoräknas en förälder som är bosatt

Vårdår skall efter ansökan hos *Försäkringskassan* tillgodoräknas en förälder som är bosatt här i lan-

här i landet och som under större delen av ett kalenderår har vårdat ett barn som inte har fyllt tre år och som är bosatt här. För samma barn och år får dock vårdår tillgodoräknas endast en förälder.

Vid tillämpningen av första stycket skall med barn likställas fosterbarn och med en förälder likställas den, med vilken en förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn om de stadigvarande sammanbor.

12 kap.

1 §⁹

Ålderspension enligt denna lag betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan skall göras skriftligen hos *den allmänna försäkringskassan*. En pensionsberättigad som är född under något av åren 1938–1953 och som uppbär inkomstpension utan att ha rätt till tilläggspension skall dock, utan särskild ansökan, erhålla tilläggspension från och med den månad då han eller hon fått rätt till sistnämnda pension.

Om en person som har rätt till ålderspension enligt denna lag och är bosatt i Sverige inte tre månader före ingången av den månad då han eller hon fyller 70 år har ansökt om uttag av inkomst- eller tilläggspension, skall *den allmänna försäkringskassan* utreda om den pensionsberättigade vill ta ut ålderspension. För den som månaden före den då han eller hon fyller 65 år har uppburit sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn skall motsvarande gälla, om ansökan om inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag inte har gjorts senast förstnämnda månad.

det och som under större delen av ett kalenderår har vårdat ett barn som inte har fyllt tre år och som är bosatt här. För samma barn och år får dock vårdår tillgodoräknas endast en förälder.

Ålderspension enligt denna lag betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan skall göras skriftligen hos *Försäkringskassan*. En pensionsberättigad som är född under något av åren 1938–1953 och som uppbär inkomstpension utan att ha rätt till tilläggspension skall dock, utan särskild ansökan, erhålla tilläggspension från och med den månad då han eller hon fått rätt till sistnämnda pension.

Om en person som har rätt till ålderspension enligt denna lag och är bosatt i Sverige inte tre månader före ingången av den månad då han eller hon fyller 70 år har ansökt om uttag av inkomst- eller tilläggspension, skall *Försäkringskassan* utreda om den pensionsberättigade vill ta ut ålderspension. För den som månaden före den då han eller hon fyller 65 år har uppburit sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn skall motsvarande gälla, om ansökan om inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag inte har gjorts senast förstnämnda månad.

⁹ Senaste lydelse 2001:492.

För en pensionsberättigad som har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller som enligt annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av *Riksförsäkringsverket*, skall inkomstpensionen och tilläggspensionen minskas enligt vad som sägs i andra stycket. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av nämnda lag. Medför skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta eller del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om livränta utges eller som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de vid utbytet tillämpade försäkringstekniska grunderna.

Summan av inkomstpension, tilläggspension och garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension skall minskas med tre fjärdedelar av varje livränta som överstiger en sjättedel av prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och som den pensionsberättigade uppbär som skadad. Minskning skall därvid i första hand göras på garantipensionen och därefter på tilläggspensionen. Avdrag på inkomstpension och tilläggspension enligt 6 kap. 2 § 1 får dock göras endast om

För en pensionsberättigad som har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller som enligt annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av *Försäkringskassan*, skall inkomstpensionen och tilläggspensionen minskas enligt vad som sägs i andra stycket. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av nämnda lag. Medför skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta eller del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om livränta utges eller som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de vid utbytet tillämpade försäkringstekniska grunderna.

¹⁰ Senaste lydelse 2002:206.

den pensionsberättigade kunnat tillgodoräkna sig pensionspoäng för minst ett år när skadan inträffade.

Sammanlagd hel pension enligt denna lag skall dock aldrig, på grund av bestämmelserna i denna paragraf, för månad räknat understiga 13 procent av prisbasbeloppet för den som är ogift och 11,5 procent av prisbasbeloppet för den som är gift. Härvid skall bestämmelserna i 6 kap. 17 § tillämpas på motsvarande sätt.

13 kap.

4 §¹¹

Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 1 och 2 §§ skall fattas av *den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende den försäkrade.*

Den försäkringskassa som avses i första stycket skall även handlägga andra ärenden enligt denna lag än sådana som avses i 1 och 2 §§.

Ändring och omprövning av beslut enligt denna lag som har meddelats av en allmän försäkringskassa skall göras av samma försäkringskassa.

Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 1 och 2 §§ skall fattas av *Försäkringskassan.*

5 §¹²

Beslut enligt 3 och 4 kap. samt beslut om inkomst-, tilläggs- och premiepension får fattas genom automatiserad behandling av *Riksförsäkringsverket för en allmän försäkringskassas räkning* när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

För sådana beslut som avses i första stycket skall ändring och omprövning, liksom andra åtgärder som enligt denna lag eller annan författning skall vidtas med avseende på beslutet, i stället vidtas av den försäkringskassa som enligt 4 § är behörig vid tidpunkten för åtgärden.

Beslut enligt 3 och 4 kap. samt beslut om inkomst-, tilläggs- och premiepension får fattas genom automatiserad behandling av *Försäkringskassan* när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

¹¹ Senaste lydelse 1999:802. Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

¹² Senaste lydelse 2002:206. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

Ett beslut enligt denna lag skall omprövas om den som beslutet avser begär det eller om det finns andra skäl. Omprövning skall dock inte göras av beslut som meddelats enligt 11 eller 13 §.

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med att beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas. Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får dock omprövas även om inte pensionsrätt eller pensionspoäng påverkas, om det är av betydelse för den enskilde. Härvid skall samma bestämmelser gälla som för omprövning av beslut om pensionsrätt och vad som då sägs om *allmän försäkringskassa* skall, när det gäller omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst, i stället avse Skatteverket.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning skall göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, skall *försäkringskassan* överlämna ärendet i den delen till Skatteverket för omprövning av beslutet om denna inkomst.

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med att beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas. Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får dock omprövas även om inte pensionsrätt eller pensionspoäng påverkas, om det är av betydelse för den enskilde. Härvid skall samma bestämmelser gälla som för omprövning av beslut om pensionsrätt och vad som då sägs om *Försäkringskassan* skall, när det gäller omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst, i stället avse Skatteverket.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning skall göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, skall *Försäkringskassan* överlämna ärendet i den delen till Skatteverket för omprövning av beslutet om denna inkomst.

11 §

Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § skall göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 4 kap. skall ha kommit in till *allmän försäkringskassa* före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut skall begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket andra

Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § skall göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 4 kap. skall ha kommit in till *Försäkringskassan* före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut skall begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

¹³ Senaste lydelse 2003:725.

meningen har fått kännedom om ett beslut eller annan handling med uppgift om vad som har beslutats, skall begäran om omprövning i stället ha kommit in inom två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

12 §¹⁴

Om en begäran om omprövning har kommit in till Premiepensionsmyndigheten eller till Skatteverket, *en allmän försäkringskassa* eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat det överklagade beslutet, skall begäran om omprövning sändas till den som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till någon av de först nämnda myndigheterna eller en försäkringskassa inom den tid som anges i 11 §, skall den anses som inkommen i rätt tid.

Bestämmelserna i första stycket gäller också om en begäran om omprövning har kommit in till Riksförsäkringsverket inom den tid som anges i 11 §.

Om en begäran om omprövning har kommit in till Premiepensionsmyndigheten, Skatteverket, *Försäkringskassan* eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat det överklagade beslutet, skall begäran om omprövning sändas till den som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till Premiepensionsmyndigheten, Skatteverket eller *Försäkringskassan* inom den tid som anges i 11 §, skall den anses som inkommen i rätt tid.

14 §¹⁵

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst skall omprövas av Skatteverket om *en allmän försäkringskassa* enligt 9 § tredje stycket har överlämnat ett ärende för omprövning.

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst skall omprövas av Skatteverket om *Försäkringskassan* enligt 9 § tredje stycket har överlämnat ett ärende för omprövning.

15 §

Har omprövning begärts av ett beslut och överklagar *Riksförsäkringsverket* samma beslut, skall beslutet inte omprövas utan ärendet i stället överlämnas till allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes begäran om omprövning skall då anses som ett överklagande.

Har omprövning begärts av ett beslut och överklagar *det allmänna ombudet* samma beslut, skall beslutet inte omprövas utan ärendet i stället överlämnas till allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes begäran om omprövning skall då anses som ett överklagande.

¹⁴ Senaste lydelse 2003:725. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

¹⁵ Senaste lydelse 2003:725.

16 §¹⁶

En fråga enligt denna lag som redan har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol får inte omprövas av Skatteverket, *en allmän försäkringskassa* eller Premiepensionsmyndigheten.

En fråga enligt denna lag som redan har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol får inte omprövas av Skatteverket, *Försäkringskassan* eller Premiepensionsmyndigheten.

17 §¹⁷

Ett beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet avser eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet samt av *Riksförsäkringsverket*. En enskild får dock endast överklaga sådana beslut som har tillkommit genom omprövning. Även beslut som innebär att en begäran om omprövning har avvisats får överklagas av den enskilde. En enskilds överklagande av ett annat beslut skall anses som en begäran om omprövning.

Ett beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet avser eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet samt av *det allmänna ombudet*. En enskild får dock endast överklaga sådana beslut som har tillkommit genom omprövning. Även beslut som innebär att en begäran om omprövning har avvisats får överklagas av den enskilde. En enskilds överklagande av ett annat beslut skall anses som en begäran om omprövning. *Det allmänna ombudet får överklaga endast beslut som har fattats av Försäkringskassan.*

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut enligt denna lag som har meddelats av *en försäkringskassa*, Skatteverket eller Premiepensionsmyndigheten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut enligt denna lag som har meddelats av *Försäkringskassan*, Skatteverket eller Premiepensionsmyndigheten.

17 a §

Ett beslut som rör en person som är bosatt i Sverige överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i saken fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fatta-

¹⁶ Senaste lydelse 2003:725.

¹⁷ Senaste lydelse 2003:725.

des. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

18 §

Ett överklagande från en enskild skall ha kommit in till den myndighet *eller den allmänna försäkringskassa* som gjort omprövningen inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet om omprövning eller avvisning.

Bestämmelserna i 12 § om begäran om omprövning skall tillämpas i fråga om överklagande av en enskild.

Överklagande av Riksförsäkringsverket

Överklagande av det allmänna ombudet

19 §

Om *Riksförsäkringsverket* överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. skall överklagandet ha kommit in före utgången av året efter fastställelseåret. Om beslutet har meddelats efter den 31 oktober året efter det fastställelseår som beslutet avser, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagar *Riksförsäkringsverket* ett annat beslut som meddelats enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

För överklagande enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna i 12 § första stycket.

Om *det allmänna ombudet* överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. skall överklagandet ha kommit in före utgången av året efter fastställelseåret. Om beslutet har meddelats efter den 31 oktober året efter det fastställelseår som beslutet avser, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagar *det allmänna ombudet* ett annat beslut som meddelats enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Om en enskild överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då den enskilde fick del av det överklagade beslutet.

Om *Riksförsäkringsverket*, *Premiepensionsmyndigheten* eller *en allmän försäkringskassa* överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Om *det allmänna ombudet*, *Premiepensionsmyndigheten* eller *Försäkringskassan* överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

22 §¹⁸

Bestämmelsen i 7 a § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) om förvaltningsmyndighets partsställning gäller inte i fråga om mål enligt 2–4 kap. Om en enskild överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. hos en allmän förvaltningsdomstol, *bestämmer Riksförsäkringsverket* om *verket* skall vara part i målet. Om en enskild klagat till kammarrätten och *verket* har varit *part* i länsrätten, är *verket* alltid motpart i kammarrätten. Även om *Riksförsäkringsverket* har beslutat att inte vara part, får domstolen förelägga *verket* att svara i målet. *Riksförsäkringsverket* får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol även om *verket* inte har varit part där.

Bestämmelsen i 7 a § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) om förvaltningsmyndighets partsställning gäller inte i fråga om mål enligt 2–4 kap. Om en enskild överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. hos en allmän förvaltningsdomstol, *bestämmer dock Försäkringskassan* om den skall vara part i målet. Om en enskild klagat till kammarrätten och *Försäkringskassan* har varit *motpart* i länsrätten, är *Försäkringskassan* alltid motpart i kammarrätten. Även om *Försäkringskassan* har *bestämt* att inte vara part, får domstolen förelägga *Försäkringskassan* att svara i målet. *Försäkringskassan* får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol även om *Försäkringskassan* inte har varit part där.

Om en enskild överklagar ett annat beslut enligt denna lag, får Riksförsäkringsverket överta Premiepensionsmyndighetens eller en allmän försäkringskassas uppgift att i allmän förvaltningsdomstol föra det allmännas talan.

Riksförsäkringsverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

¹⁸ Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

22 a §

Det allmänna ombudet får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol endast om ombudet har varit part i målet där. Försäkringskassan får inte överklaga ett avgörande av allmän förvaltningsdomstol som kan överklagas av det allmänna ombudet.

14 kap.

1 §

Den allmänna försäkringskassan skall besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om inkomst- eller tilläggspension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit pensionen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Har inkomst- eller tilläggspension betalats ut och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, skall *försäkringskassan* besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka utbetald sådan pension endast om beslut om återbetalning har meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl får *försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Försäkringskassan skall besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om inkomst- eller tilläggspension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit pensionen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Har inkomst- eller tilläggspension betalats ut och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, skall *Försäkringskassan* besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka utbetald sådan pension endast om beslut om återbetalning har meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

1 a §¹⁹

Om en tjänsteman enligt 2 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna har överfört värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension till gemenskaperna och om den fastställda pensionsrätten för inkomstpension eller fastställda pensionspoäng för den personen därefter har sänkts, skall *den allmänna försäkringskassan* återkräva av honom eller henne vad som har överförts för mycket.

Återkrav skall ske om sänkningen beror på att den pensionsgrundande inkomsten av annat förvärvsarbete har sänkts eller på att pensionsrätt eller pensionspoäng inte borde ha tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 4 kap. 4 eller 8 § om bristande eller underlåten avgiftsbetalning. I andra fall skall beloppet återkrävas endast om den som överfört värdet av pensionsrättigheter genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionsrätt eller pensionspoäng har fastställts felaktigt eller med ett för högt belopp. Om det finns särskilda skäl får *den allmänna försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Om en tjänsteman enligt 2 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna har överfört värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension till gemenskaperna och om den fastställda pensionsrätten för inkomstpension eller fastställda pensionspoäng för den personen därefter har sänkts, skall *Försäkringskassan* återkräva av honom eller henne vad som har överförts för mycket.

Återkrav skall ske om sänkningen beror på att den pensionsgrundande inkomsten av annat förvärvsarbete har sänkts eller på att pensionsrätt eller pensionspoäng inte borde ha tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 4 kap. 4 eller 8 § om bristande eller underlåten avgiftsbetalning. I andra fall skall beloppet återkrävas endast om den som överfört värdet av pensionsrättigheter genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionsrätt eller pensionspoäng har fastställts felaktigt eller med ett för högt belopp. Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

7 §²⁰

Avdrag på pension enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den pensionsberättigade enligt beslut av *en allmän försäkringskassa* eller Premiepensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en an-

Avdrag på pension enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den pensionsberättigade enligt beslut av *Försäkringskassan* eller Premiepensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författ-

¹⁹ Senaste lydelse 2002:127.

²⁰ Senaste lydelse 2002:206.

Har avdrag gjorts enligt första stycket med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension skall det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.

8 §

Om en ersättning enligt en annan författning har betalats ut efter beslut av *en allmän försäkringskassa* eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare pension retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser, skall avdrag göras på den retroaktiva pensionen. Detta avdrag skall motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

Om en ersättning enligt en annan författning har betalats ut efter beslut av *Försäkringskassan* eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare pension retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser, skall avdrag göras på den retroaktiva pensionen. Detta avdrag skall motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

9 §²¹

En pensionsberättigad skall betala för sitt uppehälle för varje dag som han eller hon är

– häktad

– intagen i kriminalvårdsanstalt eller

– på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att *försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ålderspensionen när denna betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med inkomstgrundad ålderspension uppstår garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension, äldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen

– på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning skall ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ålderspensionen när denna betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med inkomstgrundad ålderspension uppstår garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension, äldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen

²¹ Senaste lydelse 2002:302.

(1976:380) om arbetsskadeförsäkring, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 kr för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid skall det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre krontal.

Avdrag skall inte göras för tid under vilken den pensionsberättigades fängelsestraff verkställs utanför kriminalvårdsanstalt enligt 33 a § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt. Avdrag skall heller inte göras, om den pensionsberättigade är berättigad till sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring men förmånen enligt 16 kap. 20 § förstnämnda lag eller 6 kap. 8 § sistnämnda lag inte skall utges.

15 kap.

6 §

Anmälan enligt 3 kap. 13–15 §§ skall vara skriftlig och skall ha kommit in till *den allmänna försäkringskassan* senast den 31 januari fastställelseåret. Anmälan enligt 3 kap. 13 § skall göras gemensamt av föräldrarna. Anmälan enligt 3 kap. 14 och 15 §§ skall göras gemensamt av den förälder som enligt 3 kap. 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § och den till vilken överlåtelse skall ske. Med en förälder skall därvid likställas en särskilt förordnad vårdnadshavare och den som med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Återkallelse av en anmälan som avses i första stycket får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till *den allmänna försäkringskassan*. Återkallelsen skall vara skriftlig.

Om någon som enligt en anmälan som avses i första stycket skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp inte enligt 3 kap. 12 § kan tillgodoräknas ett sådant belopp, skall *den allmänna försäkringskassan* bortse från anmälan.

(1976:380) om arbetsskadeförsäkring, skall endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Anmälan enligt 3 kap. 13–15 §§ skall vara skriftlig och skall ha kommit in till *Försäkringskassan* senast den 31 januari fastställelseåret. Anmälan enligt 3 kap. 13 § skall göras gemensamt av föräldrarna. Anmälan enligt 3 kap. 14 och 15 §§ skall göras gemensamt av den förälder som enligt 3 kap. 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § och den till vilken överlåtelse skall ske. Med en förälder skall därvid likställas en särskilt förordnad vårdnadshavare och den som med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Återkallelse av en anmälan som avses i första stycket får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till *Försäkringskassan*. Återkallelsen skall vara skriftlig.

Om någon som enligt en anmälan som avses i första stycket skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp inte enligt 3 kap. 12 § kan tillgodoräknas ett sådant belopp, skall *Försäkringskassan* bortse från anmälan.

7 §

En försäkrad som under intjänandeåret har haft sådan ersättning som avses i 3 kap. 18 § och som för det året skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § är skyldig att upplysa *den allmänna försäkringskassan* om ersättningen.

En försäkrad som under intjänandeåret har haft sådan ersättning som avses i 3 kap. 18 § och som för det året skall tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § är skyldig att upplysa *Försäkringskassan* om ersättningen.

8 §

Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § skall vara skriftlig och skall ha kommit in till *den allmänna försäkringskassan* senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som skall överföras är hänförlig. Anmälan skall göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare skall upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta till *den allmänna försäkringskassan* senast den 31 januari det år från och med vilket överföringen skall upphöra. Om makarnas äktenskap har upplösts skall överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes. Har äktenskapet upplöstes genom att den make från vilken överföringen skall ske har avlidit, skall dock överföringen även gälla det år då äktenskapet upplöstes, om inte också den andra maken avled samma år.

Återkallelse av anmälan som avses i första och andra styckena får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till *den allmänna försäkringskassan*. Återkallelsen skall vara skriftlig.

Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § skall vara skriftlig och skall ha kommit in till *Försäkringskassan* senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som skall överföras är hänförlig. Anmälan skall göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare skall upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta till *Försäkringskassan* senast den 31 januari det år från och med vilket överföringen skall upphöra. Om makarnas äktenskap har upplösts skall överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes. Har äktenskapet upplöstes genom att den make från vilken överföringen skall ske har avlidit, skall dock överföringen även gälla det år då äktenskapet upplöstes, om inte också den andra maken avled samma år.

Återkallelse av anmälan som avses i första och andra styckena får inte göras efter den dag då anmälan senast skall ha kommit in till *Försäkringskassan*. Återkallelsen skall vara skriftlig.

9 §

En förälder som vill tillgodoräknas ett vårdår enligt 4 kap. 12 § skall hos *den allmänna försäkringskassan* göra en skriftlig ansö-

En förälder som vill tillgodoräknas ett vårdår enligt 4 kap. 12 § skall hos *Försäkringskassan* göra en skriftlig ansökan om detta se-

kan om detta senast den 31 januari andra året efter utgången av det år för vilket vårdår skall tillgodoräknas.

nast den 31 januari andra året efter utgången av det år för vilket vårdår skall tillgodoräknas.

10 §

Om en ansökan, anmälan eller liknande, som enligt denna lag skall göras till *den allmänna försäkringskassan*, i stället har kommit in till Premiepensionsmyndigheten skall den anses inkommen till *försäkringskassan* samma dag. Detsamma skall gälla om ansökan, anmälan eller liknande skall göras till Premiepensionsmyndigheten och den i stället har kommit in till *en allmän försäkringskassa*.

Om en ansökan, anmälan eller liknande, som enligt denna lag skall göras till *Försäkringskassan*, i stället har kommit in till Premiepensionsmyndigheten skall den anses inkommen till *Försäkringskassan* samma dag. Detsamma skall gälla om ansökan, anmälan eller liknande skall göras till Premiepensionsmyndigheten och den i stället har kommit in till *Försäkringskassan*.

11 §²²

Efter föreläggande av Skatteverket, *en allmän försäkringskassa*, Premiepensionsmyndigheten, *Riksförsäkringsverket* eller en allmän förvaltningsdomstol skall en enskild, i den omfattning och inom den tid som har angetts i föreläggandet, meddela de upplysningar som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Efter föreläggande av Skatteverket, *Försäkringskassan*, Premiepensionsmyndigheten eller en allmän förvaltningsdomstol skall en enskild, i den omfattning och inom den tid som har angetts i föreläggandet, meddela de upplysningar som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

13 §²³

Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare och försäkringsinrättningar skall på begäran lämna Skatteverket, *en allmän försäkringskassa*, Premiepensionsmyndigheten, *Riksförsäkringsverket* och en allmän förvaltningsdomstol uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare och försäkringsinrättningar skall på begäran lämna Skatteverket, *Försäkringskassan*, Premiepensionsmyndigheten och en allmän förvaltningsdomstol uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Arbetslöshetskassor skall på begäran lämna sådan uppgift till Skatteverket, Premiepensionsmyndigheten och en allmän förvaltningsdomstol.

Arbetsgivare som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt första stycket döms till penningböter.

²² Senaste lydelse 2003:725.

²³ Senaste lydelse 2003:725.

15 §²⁴

Skatteverket, *en allmän försäkringskassa*, *Premiepensionsmyndigheten*, *Riksförsäkringsverket* och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till

1. en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag eller en arbetsgivare, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån, och till

2. ett utländskt socialförsäkringsorgan, om uppgiften behövs vid tillämpningen av en internationell överenskommelse som Sverige har anslutit sig till.

Skatteverket, *Premiepensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till en arbetslöshetskassa, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån.

20 §²⁵

Den myndighet regeringen bestämmer skall för varje år upprätta en redovisning av det inkomstgrundade ålderspensionssystemets finansiella ställning och utveckling. *Riksförsäkringsverket*, *Premiepensionsmyndigheten* samt *Första–Fjärde* och *Sjätte AP-fonderna* skall tillställa myndigheten de uppgifter som behövs för detta.

Skatteverket, *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till

Den myndighet regeringen bestämmer skall för varje år upprätta en redovisning av det inkomstgrundade ålderspensionssystemets finansiella ställning och utveckling. *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* samt *Första–Fjärde* och *Sjätte AP-fonderna* skall tillställa myndigheten de uppgifter som behövs för detta.

3. De nya bestämmelserna i 3 kap. 11 och 22 §§ tillämpas även för tillgodoräknande av pensionsgrundande belopp för åren 1999–2004. Anmälan om att få tillgodoräknas pensionsgrundande belopp för åren 1999–2004 skall ha kommit in till *den allmänna försäkringskassan* senast den 31 januari 2006. Sådan anmälan som enligt 15 kap. 6 § skall göras senast den 31 januari fastställelseåret, skall i dessa fall i stället göras senast den 31 januari 2006.

3. De nya bestämmelserna i 3 kap. 11 och 22 §§ tillämpas även för tillgodoräknande av pensionsgrundande belopp för åren 1999–2004. Anmälan om att få tillgodoräknas pensionsgrundande belopp för åren 1999–2004 skall ha kommit in till *Försäkringskassan* senast den 31 januari 2006. Sådan anmälan som enligt 15 kap. 6 § skall göras senast den 31 januari fastställelseåret, skall i dessa fall i stället göras senast den 31 januari 2006.

²⁴ Senaste lydelse 2003:725.

²⁵ Senaste lydelse 2001:222.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.
 2. Bestämmelserna i 2 kap. 17 §, 3 kap. 7 § och 14 kap. 8 § skall tillämpas även när en ersättning som där avses har betalats ut av en allmän försäkringskassa.
 3. Äldre bestämmelser i 13 kap. 17 § andra stycket skall fortfarande tillämpas såvitt avser beslut som har meddelats av en allmän försäkringskassa.
 4. Villkoret enligt 13 kap. 22 a § att det allmänna ombudet skall ha varit part skall anses uppfyllt även om det är Riksförsäkringsverket som har varit part i målet hos den allmänna förvaltningsdomstolen.

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 2 § brottsbalken skall ha följande lydelse.

*Lydelse enligt prop. 2003/04:70, Föreslagen lydelse
bet. 2003/04:JuU21*

20 kap.

2 §

Arbetstagare som, för sig själv eller för annan, tar emot, låter åt sig utlova eller begär muta eller annan otillbörlig belöning för sin tjänsteutövning, döms för *mutbrott* till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma skall gälla, om arbetstagaren begått gärningen innan han erhöll anställningen eller efter det han slutat densamma. Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vad i första stycket sägs om arbetstagare skall också tillämpas på

1. ledamot av styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, landsting, kommunalförbund eller *allmän försäkringskassa*,
1. ledamot av styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, landsting eller kommunalförbund,
2. den som utövar uppdrag som är reglerat i författning,
3. den som omfattas av lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. eller annan som fullgör lagstadgad tjänsteplikt,
4. den som utan att inneha anställning eller uppdrag som nu har sagts utövar myndighet,
5. den som i annat fall än som avses i 1–4 på grund av förtroendeställning fått till uppgift att för någon annan
 - a) sköta en rättslig eller ekonomisk angelägenhet,
 - b) genomföra en vetenskaplig eller motsvarande utredning,
 - c) självständigt sköta en kvalificerad teknisk uppgift, eller
 - d) övervaka utförandet av en sådan uppgift som anges i a, b eller c,
6. främmande stats minister, ledamot av främmande stats lagstiftande församling eller ledamot av främmande stats organ motsvarande dem som avses i 1,
7. någon som, utan att inneha anställning eller uppdrag som nu har sagts, utövar främmande stats myndighet eller utländskt skiljemannauppdrag,
8. ledamot av kontrollorgan, beslutande organ eller parlamentarisk församling i mellanstatlig eller överstatlig organisation där Sverige är medlem, och
9. domare eller annan funktionär i internationell domstol vars domsrätt Sverige godtar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser gäller beträffande gärningar som har begåtts före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 och 10 §§ samt 9 kap. 25 § sekretesslagen¹ (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 §²

Sekretess gäller hos *allmän försäkringskassa*, *Premiepensionsmyndigheten*, *Riksförsäkringsverket* och domstol i ärende enligt lagstiftningen om allmän försäkring, allmän pension, arbetskadeförsäkring eller handikappersättning och vårdbidrag eller om annan jämförbar ekonomisk förmån för enskild, eller om läkarvårdsersättning eller ersättning för sjukgymnastik, för uppgift om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom eller henne närstående lider men om uppgiften röjs. Samma sekretess gäller hos annan myndighet på vilken det ankommer att handlägga ärende enligt lagstiftning som nu har nämnts. I fråga om myndighet som anges i 8 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess gäller hos *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* och domstol i ärende enligt lagstiftningen om allmän försäkring, allmän pension, arbetskadeförsäkring eller handikappersättning och vårdbidrag eller om annan jämförbar ekonomisk förmån för enskild, eller om läkarvårdsersättning eller ersättning för sjukgymnastik, för uppgift om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom eller henne närstående lider men om uppgiften röjs. Samma sekretess gäller hos annan myndighet på vilken det ankommer att handlägga ärende enligt lagstiftning som nu har nämnts. I fråga om myndighet som anges i 8 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess enligt första stycket gäller också i förhållande till en vård- eller behandlingsbehövande själv i fråga om uppgift om hans hälsotillstånd, om det med hänsyn till ändamålet med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom.

Sekretess gäller hos myndighet som avses i första stycket för anmälan eller annan utsaga av enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att fara uppkommer för att den som har gjort anmälan eller avgivit utsagan eller någon honom närstående utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om allmän försäkring, lagstiftningen om allmän pension, lagstiftningen om handikappersättning och vårdbidrag och lagstiftningen om sjuklön.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2002:194.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år eller, i fall som avses i tredje stycket, i högst femtio år.

10 §³

Sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling eller yrkesvägledning för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men. Motsvarande sekretess gäller i ärende om arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning, hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilda anpassning till arbetslivet. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärende som avses i detta stycke.

Sekretess gäller i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

I ärende hos *allmän försäkringskassa*, *Riksförsäkringsverket* eller domstol gäller 7 § i stället för första stycket.

I ärende hos *Försäkringskassan* eller domstol gäller 7 § i stället för första stycket.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

9 kap.

25 §⁴

Sekretess gäller hos *en allmän försäkringskassa*, *Premiepensionsmyndigheten*, *Riksförsäkringsverket* och domstol i ärende enligt lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension för uppgift om

1. hur premiepensionsmedel har placerats för en enskilda räkning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att han eller hon lider men, och

2. vad en pensionssparare har bestämt om efterlevandeskydd enligt 10 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Utän hinder av sekretess får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension.

Sekretess enligt första stycket 2 gäller inte sedan pensionsspararen har avlidit.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretess gäller hos *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* och domstol i ärende enligt lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension för uppgift om

1. hur premiepensionsmedel har placerats för en enskilda räkning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att han eller hon lider men, och

2. vad en pensionssparare har bestämt om efterlevandeskydd enligt 10 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

³ Senaste lydelse 2001:1149.

⁴ Senaste lydelse 1998:686.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter i sådana ärenden där handlingar omhändertagits för arkivering före denna tidpunkt.

Härigenom föreskrivs att 2 § arkivlagen (1990:782) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Vad som enligt denna lag gäller för statliga myndigheters arkiv skall gälla även för arkiv hos

1. sådana organ som avses i 1 kap. 8 § andra stycket första meningen sekretesslagen (1980:100) till den del arkivet härrör från den verksamhet som avses i bilagan till sekretesslagen, *och*

2. *allmänna försäkringskassor.*

2 §¹

Vad som enligt denna lag gäller för statliga myndigheters arkiv skall gälla även för arkiv hos sådana organ som avses i 1 kap. 8 § andra stycket första meningen sekretesslagen (1980:100) till den del arkivet härrör från den verksamhet som avses i bilagan till sekretesslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

¹ Senaste lydelse 1999:305.